

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva ulica 20–25, 1000 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDLOG
EVA 2024-1611-0055
NUJNI POSTOPEK

ZAKON **O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH** **ZAKONA O OBNOVI, RAZVOJU IN ZAGOTAVLJANJU FINANČNIH SREDSTEV**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Dne 4. avgusta 2023 so širša območja Republike Slovenije, nizvodno pa z zamikom, prizadele obsežne poplave in zemeljski plazovi (v nadaljnjem besedilu: poplave in plazovi), katerih posledica je ogromna škoda na infrastrukturnih, gospodarskih in stanovanjskih objektih.

Državni zbor je dne 13. 12. 2023 sprejel Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (Uradni list RS, št. 131/23; v nadaljnjem besedilu: ZORZFS), ki je začel veljati dne 23. 12. 2023. Z ZORZFS so se določili ukrepi na področjih poroštvene sheme, povratnih in nepovratnih sredstev za pomoč gospodarstvu in prebivalstvu, gradbenih investicij in urejanja prostora, cestne in železniške infrastrukture, urejanja vodotokov, odprave posledic poplav in plazov, davčne politike, politike socialne varnosti, izvzetja prejemkov iz izvršbe in stečajne mase, kmetijske in gozdarske politike, kulturne infrastrukture in dediščine, javnega naročanja, digitalne preobrazbe, izvajanja programov duševnega zdravja ter nudenja psihosocialne pomoči, koordinacijskih organizacijskih ukrepov in javne objave podatkov.

Tekom izvajanja obstoječih določb ZORZFS so se v praksi pokazale potrebe po izboljšavah, spremembah in dopolnitvah nekaterih zakonodajnih rešitev, ki jih ponuja ZORZFS, in ki bi lahko prispevale k učinkovitejši in hitrejši poplavni sanaciji na območjih, ki so jih prizadele poplave in plazovi (v nadaljnjem besedilu: prizadeta območja). Na podlagi navedenega se s predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) v sprejetje predlaga spremembe in dopolnitve ZORZFS, ki bodo zagotavljale učinkovitejše in hitrejše izvajanje poplavne sanacije na prizadetih območjih.

Z namenom natančneje določitve vsebine zakonskih rešitev, ki niso v zadostni meri naslavljale problematike obnove po poplavah in plazovih, predlog zakona tako zajema rešitve, povezane s prostorskim načrtovanjem in komunalnim opremljanjem, ukrepe za lažji dostop do poroštvenih shem za prebivalstvo na območju, na katerega se nanaša ZORZFS, kakor tudi uskladitev sklicevanja na prenovljene evropske predpise s področja državnih pomoči (de minimis pomoči). Z namenom izvajanja določenih začasnih ukrepov se uvaja tudi izjema od prepovedi sekanja zarasti ob vodnih bregovih, čiščenja odvodnih kanalov in praznjenja vodnih zajetij v času gnezdenja ptic, s predlagano spremembo in dopolnitvijo pa se ureja tudi postopek nakupa kmetijskih zemljišč, ki se jim bo namenska raba spremenila v stavbna zemljišča.

Pri postopku nakupa kmetijskih zemljišč se ne uporabljajo določbe Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZKZ), ki se nanašajo na promet s kmetijskimi zemljišči,

temveč se nakup izvede s sklenitvijo neposredne pogodbe. S predlagano rešitvijo se predpisuje sam postopek in način nakupa ter ureja pridobitev zemljišč v primeru, ko se ne doseže sporazumne rešitve.

Rešitev iz ZORZFS, po kateri ima prednost pri nakupu kmetijskega zemljišča za namen nadomestne gradnje oziroma nadomestitvenih objektov iz tega zakona Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljevanju: SKZG), se je v praksi izkazala za ne operativno. SKZG je bil namreč v celoti odvisen od ponudbe lastnikov kmetijskih zemljišč in bi lahko zakonsko obveznost izpolnil le, če bi prodajna ponudba obstajala in bi bila objavljena na oglasnih deskah upravnih enot.

V praksi se je nadalje izkazalo tudi, da je zaradi izjemnega obsega del v okviru sanacije vodne infrastrukture ter drugih vodnih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, treba za odpravo posledic po poplavah in plazovih prepoved, da je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja, smiselno omejiti zaradi nujnih primerov, ko je določen poseg nujno izvesti ne glede na splošno prepoved. Zato se predlaga odstop od ureditve iz četrtega odstavka 33. člena Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22; v nadaljnjem besedilu: ZDLov-1), za kar je treba predhodno pridobiti mnenje pristojnega organa, da ne bi prišlo do neusklajenih in nesorazmernih posegov. To pomeni, da se glede možnega posega predhodno pridobi obvezni mnenji upravljavca lovišča in Zavoda za gozdove Slovenije, ki sta zavezujoči.

1.a Predlog za obravnavo zakona po nujnem postopku

Obravnavo predloga zakona po nujnem postopku se predlaga z namenom pospešitve postopkov ter učinkovitejše odprave posledic poplav in plazov. Pri izvajanju ZORZFS so se namreč pokazale nekatere pomanjkljivosti sprejetih zakonskih rešitev, namenjenih odpravi posledic poplav in plazov na prizadetih območjih.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je čim hitrejša in učinkovitejša določitev postopkov za pomoč prebivalstvu, prizadetim v poplavah in plazovih.

2.2 Načela

Predlog zakona sledi načelom učinkovitosti, prilagodljivosti in preglednosti postopkov za izvedbo potrebnih ukrepov.

2.3 Poglavitne rešitve

ZORZFS je z namenom pospešitve realizacije nadomestitvenih objektov in obnove obstoječe vodne infrastrukture razširil uporabo instituta lokacijske preveritve, ki jo določa Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP in 23/24; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-3), tudi za namen gradnje nadomestitvenih objektov. Uvedel je tudi sočasno obravnavno elaborata lokacijske preveritve, kot prostorskega akta, in dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja z nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci. Ob izvajanju zakona so se v praksi izkazale nekatere manjše pomanjkljivosti oziroma nedoločenosti, zato se s spremembo in dopolnitvijo zakona te odpravljajo. Jasneje bo določena obveznost in način sodelovanja nosilcev urejanja prostora in mnenjedajalcev in način usklajevanja, vsebina zapisnika lokacijske obravnave ter način sodelovanja dveh ali več občin.

Na področju komunalnega opremljanja se natančno določa, da je za izvedbo komunalne opreme stavbnih zemljišč pristojna občina, pri oprostitvi plačila komunalnega prispevka pa, da oprostitev velja tudi, če se nadomestitveni objekt ne zgradi v isti občini kot je objekt za odstranitev.

Nakup kmetijskih zemljišč, se za namen zagotovitve nadomestitvenih objektov izvede s sklenitvijo neposredne pogodbe in se zato pri prodaji kmetijskih zemljišč za prej opisani namen ne uporabljajo določbe od 17. do 25.a člena ZKZ. Neposredna pogodba se lahko sklene, če je bil za območje gradnje teh objektov sprejet vsaj sklep o pripravi ali spremembi prostorskega akta. Nakup kmetijskih zemljišč se izvede na podlagi enotne odkupne cene, določene s cenitvijo sodnega cenilca ustrezne stroke ali pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. V cenitvi se upošteva namenska raba pred uveljavitvijo prostorskega akta, ta raba se upošteva tudi v postopku, če ne pride do sporazumne

sklenitve pravnega posla. Pri določitvi vrednosti konkretnega zemljišča se upošteva tudi vrednost objekta, če na zemljišču stoji objekt, ter vrednost kmetijskih pridelkov, ki jih lastnik ne bi mogel pobrati. Sredstva za nakup se zagotovijo v proračunu, nakup pa izvede SKZG v imenu in za račun Republike Slovenije.

Predlog zakona določa tudi obveznost, da mora biti prostorski akt za obnovo izdelan tako, da je območje stavbnih zemljišč razdeljeno na več funkcionalno zaokroženih območij, ter da mora biti določena etapnost gradnje. Gradnja nadomestitvenih objektov mora torej potekati zaporedno. Obveznost občine je tudi, da svoj veljavni občinski prostorski načrt (v nadaljnjem besedilu: OPN) uskladi z občinskim podrobnim prostorskim načrtom (v nadaljnjem besedilu: OPPN) za obnovo. Po sprejetju prostorskega akta vlada na predlog ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, s sklepom določi upravljavca zemljišč in ga pooblasti za nadaljnje vodenje postopkov pridobivanja potrebnih zemljišč.

Za uresničitev namena iz 151.č člena Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23, 117/23, 131/23 – ZORZFS in 62/24; v nadaljnjem besedilu: ZIUOPZP) oziroma 23. člena tega zakona, da država lastniku nepremičnine z objektom za odstranitev zagotovi lastninsko pravico na enakovredni nepremičnini, se lahko za zemljišča iz prvega odstavka 58. člena tega zakona, lastninska ali druga stvarna pravica na teh nepremičninah, v javno korist odvzame po postopku in na način, določen z zakonom, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitev lastninske pravice, razen če ta zakon določa drugače. Za uresničitev tega namena se šteje, da je javna korist izkazana, s sklepom vlade, sprejetim na predlog vladne službe za obnovo po poplavih in plazovih, iz katerega izhaja namen zagotovitve nadomestitvenih objektov. Vsi postopki se vodijo kot nujni.

Četrty odstavek 33. člena ZDLov-1 omejuje izvajanje določenih začasnih ukrepov iz ZORZFS, ki so povezani z odpravo škode po poplavih in plazovih. ZDLov-1 določa, da je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja. V praksi se je izkazalo, da je zaradi izjemnega obsega del v okviru sanacije vodne infrastrukture ter drugih vodnih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, treba za odpravo posledic po poplavih in plazovih to prepoved smiselno omejiti zaradi nujnih primerov, ko je določen poseg nujno izvesti ne glede na splošno prepoved. V skladu z navedenim se predlaga odstop od ureditve v četrtem odstavku 33. člena ZDLov-1, za kar je treba predhodno pridobiti mnenje pristojnega organa (upravljavca lovišča in Zavoda za gozdove Slovenije), da ne bi prišlo do neusklajenih in nesorazmernih posegov. S tem členom se ne posega v splošne zahteve iz predpisov o ohranjanju narave.

Vezano na začasni ukrep na področju urejanja prostora se s predlogom zakona določi prepoved ponovne gradnje na območjih, kjer bodo določeni objekti za odstranitev.

Nadalje se vezano na začasni ukrep odstranjevanja plavja in naplavin s predlogom zakona bolj natančno opredeljuje možnosti uporabe odstranjenega plavja in odvzetih naplavin v okviru javnih služb urejanja voda tudi za namen gradnje ali vzdrževanja vodne infrastrukture na prizadetih območjih.

Prav tako je bilo ugotovljeno, da od sprejetja ZORZFS do danes banke s strani potencialnih kreditorejmalcev niso zaznale povpraševanja po kreditih s poroštvom po ZORZFS, hkrati pa se tudi nobena od bank oziroma hranilnic, ki delujejo na območju Republike Slovenije, ni odločila za sodelovanje v poroštvu shemi. Ključen razlog, da povpraševanja še ni bilo, je v daljšem trajanju postopkov ocene škod, kot so bili sprva predvideni, kakor tudi v trajanju postopkov, v katerih se odloča o višini javnih sredstev, ki pripadajo posameznemu prizadetemu zaradi poplav in plazov. Poleg tega so banke takoj po nesreči hitro ukrepale in pripravile ugodno ponudbo za potrebe sanacije škode. Glede na to, da bodo upravičenci šele po izdaji odločbe s strani ministrstva, pristojnega za naravne vire in prostor, vedeli, koliko sredstev še potrebujejo iz naslova kreditov, je potrebno ukrep podaljšati. Hkrati se s predlogom zakona želi izboljšati povpraševanje po tovrstnih kreditih za tiste fizične osebe, ki takšne kredite potrebujejo, in po drugi strani odpraviti administrativne ovire za sodelovanje bank.

ZORZFS trenutno določa, da je kreditorejmalec lahko le lastnik nepremičnine, kar tudi po mnenju bank zmanjšuje kreditni potencial, namenjen obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev, zato se s predlagano spremembo daje možnost, da lahko kredit s poroštvom države za obnovo doma ali za nadomestitev doma po tem zakonu, skupaj z lastnikom poškodovane nepremičnine, najame tudi njegov ožji družinski član, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja bančništvo, ki ima poleg lastnika nepremičnine

na kreditorejmalčevi poškodovani nepremičnini prijavljeno stalno prebivališče oziroma z listinskimi dokazi ali pričami izkaže, da je neposredno pred poplavami in plazovi v njej prebival skupaj s kreditorejmalcem. S takšno določbo se želi čim širše nasloviti problematiko v praksi in potrebe prebivalstva, prizadetega v poplavah in plazovih.

Črta se tudi zakonska zahteva po dokazilih z računi, iz katerih izhaja, da sta bila blago ali storitev uporabljena za obnovo v poplavah prizadete nepremičnine. Zahtevo je v praksi težko izpolniti, saj v posameznih primerih ni mogoče zagotoviti zahtevanega dokazila, ker vsi računi ne vsebujejo podatkov npr. o naslovu nepremičnine. Namenskost porabe kredita bo tako kreditorejmalec izkazoval s pisnimi dokazili, kar še vedno zagotavlja preverjanje pogoja namenskosti, pomeni pa administrativno razbremenitev tako za kreditorejmalca, kot tudi za postopek, ki ga bo morala pri presoji namenskosti voditi banka.

Z namenom, da bodo oškodovanci čim boljše informirani o možnosti najetja kredita s poroštvom po tem zakonu, se bankam nalaga, da namero o sodelovanju v poroštvu shemi objavijo v svojih poslovalnicah in spletnih straneh ter obvestijo Službo Vlade Republike Slovenije za obnovo po poplavah in plazovih, ki bo poskrbela za objavo seznama sodelujočih bank in bo tako informacija zainteresiranim na voljo tudi na njeni spletni strani.

Z višjim zneskom kredita se naslavlja dejanske potrebe potencialnih strank, z daljšo ročnostjo pa se bo zmanjšala letna kreditna obveznost kreditorejmalcev.

Postopki za ugotavljanje škode, na podlagi katerih se bodo izplačevala nepovratna sredstva, se bodo zaključili kasneje, kot je bilo prvotno predvideno, zato upravičenci do sedaj še niso mogli vedeti, koliko sredstev bodo prejeli s strani države in koliko jih še potrebujejo iz naslova najetih kreditov, zato je potrebno podaljšati rok za izdajo poroštev, na podlagi katerega se bo poroštvo Republike Slovenije tako za kredite, najete za obnovo doma, kot tudi za kredite, najete za nadomestitev doma, izdajalo do vključno 31. decembra 2026.

Nadalje je Evropska Komisija na področju pravil državnih pomoči (de minimis pomoči) konec decembra 2023 sprejela novo Uredbo Komisije (EU) 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 2023/2831 z dne 15. 12. 2023; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2831/EU), ki je začela veljati 1. januarja 2024, in ki določa pogoje za dodelitev pomoči de minimis. Z uveljavitvijo zadevne uredbe je prenehala veljati prejšnja de minimis uredba, t.j. Uredba 1407/2013/EU na katero se je skliceval ZORZFS. Ker Uredba Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) št. 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči de minimis za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391, z dne 5. 10. 2023; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1407/2013/EU) ni več veljavna, na njeni podlagi ni več mogoča prigrasitev sheme de minimis pomoči, posledično ukrepa ni mogoče izvajati. Zaradi navedenega se spreminja 133. člen tega zakona (in v relevantnih delih tudi 134. člen) na način, da bo skladen z veljavnimi evropskimi predpisi.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ne bo povzročil finančnih posledic za državni proračun in nima vpliva na druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost ureditve pravnemu redu Evropske unije

Predlog zakona je predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije. S spremembo 133. člena zakona bo namreč le-ta skladen z novimi veljavnimi evropskimi predpisi, ki določajo pogoje za združljivost pomoči de minimis. Uredba 1407/2013/EU, ki je vsebovana v ZORZFS, namreč ni več veljavna in na njeni podlagi ni več mogoča prigrasitev sheme de minimis pomoči, posledično ukrepa ni mogoče izvajati. Zaradi navedenega se spreminja 133. člen tega zakona (in v relevantnih delih tudi 134. člen) na način, da bo skladen z veljavnimi evropskimi predpisi.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Že ob pripravi ZORZFS je bilo ugotovljeno, da je obnova in razvoj območij, prizadetih poplavl in plazovih ali drugih primerljivih naravnih nesreč, v državah članicah Evropske unije različno urejena, sistemi pa se od države do države razlikujejo.

Mehanizmi obnove in razvoja po naravnih nesrečah (poplavl, potresih...) so se v državah članicah Evropske unije vzpostavili na temeljih predhodnih izkušenj pri odpravi posledic naravnih nesreč, posamezne države pa jih prilagajajo glede na svoj geografski položaj, poseljenost območja ter urejenost gospodarske in komunalne infrastrukture, ki so ključnega pomena za življenje prebivalstva, ter drugih družbenih, socialnih in pravnih posebnosti posamezne države.

Vsem mehanizmom obnove na evropskih tleh pa je skupno, da stremijo k čimprejšnji in učinkoviti sanaciji vseh področij, ki so bila prizadeta, kot tudi vzpostavitev preventivnih ukrepov.

Primerjalni prikaz po pravnih sistemih držav članic EU za spremembo 133. in 134. člena ZORZFS ni potreben, saj ne določata same vsebine ukrepov, temveč določata pogoje za združljivost de minimis pomoči z notranjim trgov. Slednji pogoji pa so enaki za vse države članice EU.

HRVAŠKA

Po potresu v Zagrebu in Petrinji v letu 2020 je 23. februarja 2023 začel veljati Zakon o obnovi stavb, poškodovanih v potresu na območju mesta Zagreb, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebške županije, Siško-moslavske županije in Karlovske županije (*Zakon o obnovi zgrada oštečenih potresom na področju Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije*), ki je nadomestil Zakon o obnovi stavb, poškodovanih v potresu v mestu Zagreb, Krapinsko-zagorski županiji in Zagrebški županiji, ki je bil v veljavi od 17. septembra 2020 dalje. Trenutno veljavni zakon med drugim ureja način in postopek rekonstrukcije, odstranitve objektov, poškodovanih ali uničenih zaradi naravne nesreče, gradnjo in opremljanje nadomestnih družinskih hiš, gradnjo večstanovanjskih in stanovanjsko-poslovnih stavb, stanovanjsko oskrbo oseb, ki so jih prizadele te nesreče, finančno pomoč, pristojne organe in roke za ukrepanje.

Neposredna škoda po potresih je bila ocenjena na (približno) 16 milijard eurov.

Prenova se financira iz državnega proračuna, in sicer s prerazporeditvijo sredstev brez omejitev ali v višini, ki je višja od predpisane z zakonom, ki ureja proračun. Delno se prenova financira tudi iz proračuna mesta Zagreb in županij, prizadetih v potresu.

Zakon uvaja varovalko, da obstoječi upniki prejemnika finančne pomoči ne morejo poseči po prejeti finančni pomoči. Le-ta je namreč izvzeta iz izvršbe.

Na podlagi zakona lahko vlada s sklepom določi organe, ki določijo najvišje cene storitev, gradbenih del in gradbenih proizvodov, ki jih je mogoče sprejeti pri izbiri udeležencev pri gradnji in drugih udeležencev pri prenovi stavb, odstranitvi stavb in gradnji nadomestnih družinskih hiš. Navedene cene se objavijo na spletni strani Ministrstva za prostorsko načrtovanje, gradnjo in državno premoženje.

Z uveljavitvijo trenutno veljavnega zakona je prenehal delovati dotedanji sklad za obnovo. Zadeve, delavce, premoženje, opremo, elektronske registre in informacijske sisteme, sredstva za delo, finančna sredstva, pravice in obveznosti, arhive in drugo dokumentacijo sklada za obnovo je prevzelo Ministrstvo za prostorsko načrtovanje, gradnjo in državno premoženje, ki je tudi pravni naslednik vseh pravic in obveznosti sklada za obnovo in sklenjenih pogodb.

NEMČIJA

Po poplavah v Nemčiji julija leta 2021, ki so prizadele zvezne dežele Bavarska, Severno Porenje-Vestfalija, Porenje-Pfalška in Saška, je 15. septembra 2021 začel veljati Zakon o ustanovitvi sklada za pomoč pri obnovi 2021 (Aufbauhilfensfonds-Errichtungsgesetz 2021 - AufbhEG 2021), ki je namenjen zagotavljanju pomoči za odpravo nastale škode in obnovo uničene infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: sklad).

Sklad upravlja zvezno Ministrstvo za finance, likvidnost sklada pa zagotavlja zvezna vlada. Financiranje sklada je zagotovljeno iz proračuna zvezne vlade in posameznih zveznih dežel, pri čemer je zvezna vlada prispevala 16 milijard EUR, zvezne dežele pa s prilagoditvijo razdelitve prometnega davka skupaj 14 milijard EUR. Sredstva sklada se uporabljajo za pomoč pri obnovi, če škode ne krije zavarovanje ali druga tretja oseba.

Neposredna škoda po poplavah je bila ocenjena na 30 milijard evrov. Zvezna vlada je iz sklada za obnovo infrastrukture na državni ravni namenila 2 milijardi evrov, preostanek sredstev iz sklada v višini 28 milijard evrov pa se bo na podlagi sporazumov z zvezno vlado po ključu stopnje prizadetosti v poplavah porazdelil med zgoraj navedene zvezne dežele, ki so odgovorne za postopek prijave in izplačila finančne pomoči upravičencem, kakor tudi za namensko porabo sredstev in poročanje o porabi le-teh.

Kot izvedbeni predpis je bila sprejeta Uredba o razdelitvi in uporabi sredstev iz sklada za pomoč pri obnovi 2021 (Verordnung über die Verteilung und Verwendung der Mittel des Fonds „Aufbauhilfe 2021“ (Aufbauhilfeverordnung 2021 - AufbhV 2021), ki je začela veljati 16. septembra 2021 (v nadaljnjem besedilu: uredba) in ki določa ključ razdelitve sredstev med prizadete zvezne dežele, škodo, ki se lahko upošteva, in smernice za ustrezno uporabo sredstev. Priloga navedene uredbe je gospodarski načrt, ki vsebuje podatke o razdelitvi sredstev po posameznih programih sklada za leto 2021. Od proračunskega leta 2022 dalje je gospodarski načrt priloga zveznemu proračunu.

V prvi fazi je bila predvidena razdelitev sredstev med zvezne dežele po fiksnem ključu na podlagi prvih ocen škode. V primeru, da bo končni znesek škode posamezne zvezne dežele, ugotovljen na podlagi načel in standardov za ugotavljanje škode iz uredbe, drugačen, se bo ključ razdelitve sredstev prilagodil na podlagi sporazuma med zvezno vlado in zveznimi deželami. Sredstva, ki so bila izplačana v previsoki višini ali nenamensko porabljena, zvezne dežele skupaj z obrestmi vrnejo v sklad.

V skladu z določbami uredbe se prizadetim državljanom, podjetjem in drugim ustanovam ter verskim skupnostim, priznanim kot družbe javnega prava, prizna odškodnina do 80 odstotkov škode. Odškodnina za obnovo ključne infrastrukture znaša do 100 odstotkov. Pri obnovi se lahko upoštevajo tudi vidiki preventivne protipoplavne zaščite pod pogojem, da se ne preseže prvotno ugotovljena stopnja škode.

Konec leta 2022 se je zvezna vlada odločila podaljšati rok za prijavo in odobritev pomoči za obnovo do junija 2026.

ČEŠKA

Češka je po večkratnih poplavah v devetdesetih letih sprejela Zakon o vodah, ki je začel veljati 25. julija 2001, in med drugim ureja upravljanje dejavnosti varstva pred poplavami. V navedeni zakon je bila kasneje prenesena Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti.

V skladu z navedenim zakonom se območja s pomembno poplavno ogroženostjo določijo na podlagi ocene poplavne ogroženosti, ki se izdelata na podlagi karte poplavne nevarnosti, karte poplavne ogroženosti in načrtov za obvladovanje poplavne ogroženosti. Kot eden od pripravljanih ukrepov za preprečitev nastanka poplav je predvidena določitev poplavnih ravníc, to je upravno določenih območij, ki jih je v primeru naravne poplave mogoče poplaviti z vodo. Aktivno območje poplavne cone glede na nevarnost poplavnih tokov opredeli organ za upravljanje voda na predlog upravljavca vodotoka in jih predloži Ministrstvu za okolje. V aktivni coni poplavnih območij niso dovoljene gradnje, z izjemo vodovodov, ki uravnavajo vodotok, preusmerjajo poplavne tokove, izvajajo protipoplavne ukrepe ali so kako drugače povezana z vodotokom ali izboljšujejo pogoje odtoka, objektov za zbiranje vode, zbiranje odpadka in odvajanje deževnice ter potrebnih konstrukcij prometne in tehnične infrastrukture. Navedeno načeloma ne velja za vzdrževanje stavb in predelave stavb. Prav tako je prepovedano:

- pridobivanje mineralov in zemlje na način, ki ovira odtekanje površinskih voda, in urejanje krajine, ki ovira odtekanje površinskih voda,
- shranjevanje pralnih materialov, snovi in izdelkov,
- postavljanje ograj, živih mej in drugih podobnih ovir,
- postavljanje kampov in drugih začasnih nastanitev.

Zaradi zmanjševanja stopnje ogroženosti in poplavne ogroženosti na poplavnih ravninah vodotokov je bil v obdobju od leta 2007 do leta 2013 ustanovljen subvencijski program Podpora za preprečevanje poplav II, katerega upravitelj je bilo Ministrstvo za kmetijstvo. Za delovanje programa so bila zagotovljena finančna sredstva v višini 500 milijonov eurov, pri čemer del teh sredstev predstavlja posojilo Evropske investicijske banke.

Po poplavah v avgustu leta 2002, katerih neposredna ocenjena škoda je znašala 3 milijarde eurov, je Vlada Republike Češke sprejela Uredbo o zagotavljanju nepovratne finančne pomoči na stanovanjskem območju posameznikom ali občinam za kritje stroškov, povezanih z odstranitvijo stanovanjske stavbe (Nařízení vlády č. 395/2002 Sb., Nařízení vlády o poskytnutí nenávratné finanční pomoci v oblasti bydlení fyzickým osobám nebo obcím postiženým povodněmi v roce 2002 na úhradu nákladů spojených s odstraněním stavby pro bydlení), ki je začela veljati 28. avgusta 2002, in ki ureja zagotavljanje finančne pomoči iz državnega proračuna za kritje stroškov, povezanih z odstranitvijo stanovanjskega objekta, njegovega dela, ostankov stavbe ali gradbenih odpadkov zaradi poplav ali zemeljskih plazov zaradi prekomernih padavin.

V skladu z navedeno uredbo je do izplačila prispevka za odstranitev objekta upravičena fizična oseba, ki v dveh letih od razglasitve nevarnosti ali izrednega stanja zaradi poplave pri pristojnem organu vloži pisno vlogo, ki ji priloži:

- a) izpisek iz zemljiške knjige, ki potrjuje lastništvo ali solastništvo predmeta, ki se odstranjuje, ali stanovanja v lasti takega predmeta,
- b) pravnomočno odločbo o odstranitvi objekta ali njegovega dela s potrdilom gradbenega organa, da je bila odločba izdana zaradi škode zaradi poplav na stavbi, ali potrdilo gradbenega organa, da je bil objekt zaradi poplave uničen ali odstranjen v okviru reševalnih del,
- c) dokazilo o višini stroškov, ki jih ima lastnik zaradi odstranitve konstrukcije.

Prispevek se zagotovi v višini stroškov odstranitve objekta, pri čemer mora višina stroškov ustrezati običajni ceni (*ceni na običajnem mestu*) in mora biti ustrezno dokumentirana.

Do izplačila finančne pomoči v obliki subvencije za kritje stroškov, povezanih z odstranitvijo objekta zaradi poplave, je upravičena tudi občina, ki je odstranila stavbo, ki je v lasti občine, ali občina, ki je zaradi nedejavnosti lastnika stavbe na lastne stroške izvedla odstranitev stavbe ali njenega dela, in sicer pod smiselno enakimi pogoji, kot veljajo za fizične osebe.

Vlada Republike Češke je nadalje sprejela tudi Uredbo o zagotavljanju finančne pomoči na stanovanjskem področju posameznikom, ki so jih prizadele poplave leta 2002 (Nařízení vlády č. 394/2002 Sb., Nařízení vlády o poskytnutí finanční pomoci v oblasti bydlení fyzickým osobám postiženým povodněmi v roce 2002), ki je začela veljati 28. avgusta 2002, in ki ureja zagotavljanje finančne pomoči v obliki prispevka iz državnega proračuna fizičnim osebam, ki so jih prizadele poplave in zemeljski plazovi zaradi prekomernega deževja. Navedena uredba med drugim določa, da se osebi, ki je na dan razglasitve nevarnega ali izrednega stanja za zadevno območje zaradi poplave uporabljala stanovanje na podlagi lastništva ali druge pravne podlage v stavbi, na kateri je bila zaradi poplave izdana pravnomočna odločba o odstranitvi objekta ali ki je bila uničena v povezavi s poplavo ali odstranjena v okviru reševalnih del, pristojni organ zagotovi prispevek v skupnem znesku 6.250 eurov (150 000 CZK). Pogoj za zagotovitev prispevka je, da je oseba na odločilni dan stalno prebivala v odstranjenem objektu. Država je za osebe, ki so ob poplavah ostale brez domov, zagotovila gradnjo najemniških stanovanj v višini 43 milijonov eurov, pri čemer je 35 milijonov eurov zagotovila iz Državnega sklada za stanovanjski razvoj, preostanek pa iz državnega proračuna.

Ministrstvo za okolje in prostor Republike Češke za obveščanje laične in strokovne javnosti uporablja Poplavni informacijski sistem POVIS, katerega glavna vloga je izmenjava informacij in podatkov, kot so ukrepi in načrti za obvladovanje poplavne ogroženosti.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. PRESOJA ADMINISTRATIVNIH POSLEDIC

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Nima administrativnih posledic.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Nima administrativnih posledic.

6.2. PRESOJA POSLEDIC ZA OKOLJE, VKLJUČNO S PROSTORSKIMI IN VARSTVENIMI VIDIKI

Nima posledic za okolje.

6.3. PRESOJA POSLEDIC ZA GOSPODARSTVO

Nima posledic za gospodarstvo.

6.4. PRESOJA POSLEDIC ZA SOCIALNO PODROČJE

Nima posledic za socialna področja

6.5. PRESOJA POSLEDIC ZA DOKUMENTE RAZVOJNEGA NAČRTOVANJA

Nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6. PRESOJA POSLEDIC ZA DRUGA PODROČJA

Nima posledic za druga področja.

6.7. IZVAJANJE SPREJETEGA PREDPISA

a) Predstavitev sprejetega zakona

Zaradi nujnosti sprejetja predloga zakona ta ni bil predhodno predstavljen ciljnim skupinam in širši javnosti.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Za izvajanje zakona so pristojna ministrstva in drugi državni organi, v pristojnost katerih sodijo sprejeti ukrepi, ter vladna služba za obnovo po poplavih in plazovih.

6.8. DRUGE POMEMBNE OKOLIŠČINE V ZVEZI Z VPRAŠANJI, KI JIH UREJA PREDLOG ZAKONA

Predlog zakona se ne nanaša na druge pomembne okoliščine.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Zaradi nujnosti sprejetja predloga zakona pri njegovi pripravi javnost ni bila vključena.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

9. NAVEDENI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA, KI BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Klemen Boštjančič, minister, Ministrstvo za finance,
- Jože Novak, minister, Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Mateja Čalušič, ministrica, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Boštjan Šefic, državni sekretar, Služba Vlade Republike Slovenije za obnovo po poplavih in plazovih,
- Jure Leben, državni sekretar, Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije,
- Gordana Pipan, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- Nikolina Prah, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- mag. Katja Božič, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- dr. Lidija Kegljevič Zagorc, državna sekretarka, Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- mag. Miran Gajšek, državni sekretar, Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Eva Knez, državna sekretarka, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,

- mag. Ervin Kosi, državni sekretar, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- mag. Aleksander Nagode, generalni direktor, Direktorat za javno premoženje, Ministrstvo za finance,
- mag. Mojca Pirnat, generalna direktorica, Direktorat za proračun, Ministrstvo za finance,
- mag. Miranda Groff Ferjančič, namestnica direktorja, Direktorat za proračun, Ministrstvo za finance,
- Urška Cvelbar, generalna direktorica, Direktorat za finančni sistem, Ministrstvo za finance,
- Janja Božič Mrzel, vodja Službe za pravne zadeve, Ministrstvo za finance,
- Matej Čepeljnik, sekretar, Ministrstvo za finance
- Rok Jeram, sekretar, Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (Uradni list RS, št. 131/23) se v 1. členu v četrtem odstavku v 28. točki pika nadomesti z vejico in doda nova, 29. točka, ki se glasi:

»29. Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22; v nadaljnjem besedilu: ZDLov-1).«.

2. člen

V 12. členu se v prvem odstavku v prvi alineji besedilo »prostora in« nadomesti z besedilom »prostora oziroma«.

3. člen

V 13. členu se tretji, četrti in peti odstavek spremenijo tako, da se glasijo:

»(3) V elaboratu se utemelji izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka prejšnjega člena, načrtujejo prostorske ureditve, namenska raba prostora in prostorski izvedbeni pogoji. Občinski urbanist preveri skladnost elaborata s tem zakonom in izhodišči, pripravljenimi v skladu s prejšnjim odstavkom, ter skladnost dokumentacije z elaboratom v 15 dneh od prejema elaborata in dokumentacije.

(4) Občina v sodelovanju z vladno službo za obnovo skliče lokacijsko obravnavo z nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci, katerih vsebine se nanašajo na načrtovane prostorske ureditve, praviloma na mestu spremembe stavbnih zemljišč ter jim pošlje elaborat in dokumentacijo najmanj 15 dni pred datumom lokacijske obravnave. Nosilcu urejanja prostora ali mnenjedajalcu, ki je podal mnenje, da se v celoti strinja z načrtovanimi rešitvami, se ni treba udeležiti lokacijske obravnave. Nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci najmanj pet dni pred datumom lokacijske obravnave predložijo zahtevo za dopolnitev elaborata ali dokumentacije, spremembo ali dopolnitev načrtovanih rešitev. Če se nosilec urejanja prostora ali mnenjedajalec ne udeleži lokacijske obravnave, se šteje, da se z elaboratom in dokumentacijo ter načrtovanimi rešitvami strinja, ne glede na morebitne podane zahteve iz prejšnjega stavka. Izdelovalec elaborata in odgovorni projektant dokumentacije upoštevata utemeljene predloge za spremembo ali dopolnitev načrtovanih rešitev, če se z njimi strinjajo udeleženci lokacijske obravnave, ki bi jih te spremembe in dopolnitve zadevale.

(5) Vladna služba za obnovo pripravi zapisnik lokacijske obravnave, ki ga sestavljajo tudi dokumentacija, elaborat in dokumentacija morebitnih usklajevanj po lokacijski obravnavi, ter ga v 15 dneh po lokacijski obravnavi in zaključenih usklajevanjih pošlje nosilcem urejanja prostora in mnenjedajalcem. Nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci v sedmih dneh po prejemu zapisnika lokacijske obravnave tega potrdijo oziroma k njemu predložijo pripombe. Če v roku iz prejšnjega stavka pripombe niso predložene, se šteje, da se z zapisnikom strinjajo, razen v primeru pripomb, ki se nanašajo na varovanje območij Natura 2000.«.

V devetem odstavku se besedilo »regulacijo prostora na območju« nadomesti z besedilom »regulacijo prostora in grafičnim prikazom območja«.

Za desetim odstavkom se doda nov, enajsti odstavek, ki se glasi:

»(11) Kadar se območje stavbnih zemljišč iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena in območje iz tretjega odstavka 88. člena tega zakona nahajata v različnih občinah, se izdelata en elaborat, ki obravnava vse lokacije na teh območjih. Postopek lokacijske obravnave vodi občina, v kateri je območje iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena. Občina, v kateri je območje iz tretjega odstavka 88. člena tega zakona, sodeluje v postopku lokacijske obravnave kot nosilec urejanja prostora. Vsaka občina sprejme sklep o lokacijski preveritvi, ki se nanaša na območje njene občine.«.

4. člen

V 14. členu se v prvem odstavku besedilo »9. člena« nadomesti z besedilom »12. člena«.

Tretji, četrty in peti odstavek se spremenijo tako, da se glasijo:

»(3) V elaboratu se utemelji izpolnjevanje pogojev iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona, načrtujejo prostorske ureditve, namenska raba prostora in prostorski izvedbeni pogoji. Občinski urbanist preveri skladnost elaborata s tem zakonom in skladnost dokumentacije z elaboratom v 15 dneh od prejema elaborata in dokumentacije.

(4) Občina v sodelovanju z vladno službo za obnovo in Direkcijo Republike Slovenije za vode skliče lokacijsko obravnavo z nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci, katerih vsebine se nanašajo na načrtovane prostorske ureditve, praviloma na mestu vodne infrastrukture ter jim pošlje elaborat in dokumentacijo najmanj 15 dni pred datumom lokacijske obravnave. Nosilci urejanja prostora ali mnenjedajalci se morajo udeležiti lokacijske obravnave, razen če so predložili mnenje brez pripomb. Nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci najmanj pet dni pred datumom lokacijske obravnave predložijo zahtevo za dopolnitev elaborata ali dokumentacije, spremembo ali dopolnitev načrtovanih rešitev ali če gradivu nasprotujejo z vidika skladnosti s predpisi iz svoje pristojnosti.

(5) Vladna služba za obnovo pripravi zapisnik lokacijske obravnave, ki ga sestavljajo tudi dokumentacija, elaborat in dokumentacija morebitnih usklajevanj po lokacijski obravnavi ter ga v 15 dneh po lokacijski obravnavi in zaključenih usklajevanjih pošlje nosilcem urejanja prostora in mnenjedajalcem. Nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci v sedmih dneh po prejemu zapisnika lokacijske obravnave tega potrdijo oziroma k njemu predložijo pripombe. Če v roku iz prejšnjega stavka pripombe niso predložene, se šteje, da se z zapisnikom strinjajo, razen v primeru pripomb, ki se nanašajo na varovanje območij Natura 2000.«.

Za desetim odstavkom se dodajo novi, enajsti, dvanajsti in trinajsti odstavek, ki se glasijo:

»(11) Kadar se načrtovani posegi nahajajo v več občinah, se izdelata en elaborat, ki obravnava celotno obravnavano območje. Občine se sporazumejo, katera bo vodila postopek lokacijske obravnave, druge občine pa v njem sodelujejo kot nosilci urejanja prostora.

(12) Če se občine iz prejšnjega odstavka ne sporazumejo, katera bo vodila postopek lokacijske obravnave, ga vodi občina, v kateri je največji obseg načrtovanih posegov v prostor.

(13) Vsaka občina sprejme sklep o lokacijski preveritvi, ki se nanaša na območje njene občine.«.

5. člen

V 17. členu se za petim odstavkom doda nov, šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Ne glede na prejšnji odstavek lahko občina spremembe in dopolnitve iz prejšnjega odstavka vnese v prostorski akt ob prvi spremembi oziroma dopolnitvi OPN, vendar najpozneje do 31. decembra 2028.«.

6. člen

V 18. členu se spremeni naslov člena tako, da se glasi: »(opremljanje stavbnih zemljišč za nadomestitvene objekte)«.

Doda se nov prvi odstavek, ki se glasi:

»(1) Opremljanje stavbnih zemljišč za nadomestitvene objekte zagotavlja občina.«.

Dosedanji prvi, drugi in tretji odstavek postanejo drugi, tretji in četrty odstavek.

7. člen

20. člen se spremeni tako, da se glasi:

»20. člen

(oprostitev plačila komunalnega prispevka za nadomestno gradnjo in nadomestitvene objekte)

Ne glede na prvi odstavek 240. člena ZUreP-3 se v primeru nadomestne gradnje in gradnje nadomestitvenega objekta komunalni prispevek za novo in obstoječo komunalno opremo ne plača v obsegu objekta, ki se nadomešča. Komunalni prispevek v primerih iz prejšnjega stavka se ne plača niti, če nadomestitveni objekt in objekt, ki se nadomešča, nista v isti občini.«.

8. člen

58. člen se spremeni tako, da se glasi:

»58. člen (nakup kmetijskih zemljišč za zagotovitev nadomestitvenih objektov)

(1) Ne glede na določbe 17. do 25.a člena ZKZ se za namen zagotovitve nadomestitvenih objektov iz 4. člena tega zakona nakup kmetijskih zemljišč lahko izvede s sklenitvijo neposredne pogodbe s smiselno uporabo prve alineje tretjega odstavka 52. člena ZSPDSL-1, če je bil za območje predvidene gradnje nadomestitvenih objektov sprejet vsaj sklep o pripravi OPPN za obnovo, s katerim so natančno določena zemljišča, za katera se načrtuje sprememba namenske rabe prostora iz območja kmetijskih v območja stavbnih zemljišč.

(2) Pristojna občina sklep iz prejšnjega odstavka ter v nadaljnjih fazah potrjeno gradivo za sprejetje OPPN za obnovo iz prejšnjega odstavka nemudoma posreduje Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki nakup kmetijskih zemljišč iz tega člena izvede v imenu in za račun Republike Slovenije po tem, ko vlada določi obseg kmetijskih zemljišč, ki so nujno potrebna za zagotovitev nadomestitvenih objektov.

(3) Nakup kmetijskih zemljišč iz tega člena se izvede na podlagi odkupne cene na kvadratni meter zemljišča, ki se določi enotno za posamezno območje predvidene gradnje nadomestitvenih objektov, za katero je sprejet sklep iz prvega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: enotna odkupna cena). Enotna odkupna cena je določena s cenitvijo, ki jo izdela sodni cenilec ustrezne stroke, imenovan v skladu z zakonom, ki ureja sodne cenilce, ali pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin, imenovan v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje. Cenitev iz tega odstavka naroči Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Ne glede na tretjo alinejo prvega odstavka 327. člena ZUreP-3 se v cenitvi po tem odstavku in v postopku po 58.a členu tega zakona upošteva namenska raba prostora pred uveljavitvijo OPPN za obnovo iz prvega odstavka tega člena. Če so na kmetijskih zemljiščih iz tega člena zgrajeni objekti oziroma na njih rastejo kmetijski pridelki, ki jih lastnik ne bo mogel pobrati, se njihova vrednost oceni z dodatno cenitvijo cenilca ustrezne stroke ter prišteje enotni odkupni ceni.

(4) Sredstva za nakup kmetijskih zemljišč in z nakupom povezanih stroškov iz tega člena se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

(5) V OPPN za obnovo iz prvega odstavka tega člena mora biti območje stavbnih zemljišč razdeljeno v več funkcionalno zaokroženih območjih in določena etapnost gradnje tako, da je gradnja nadomestitvenih objektov na naslednjem funkcionalno zaokroženem območju dovoljena potem, ko so za gradnjo nadomestitvenih objektov na vseh zemljiščih na prejšnjem funkcionalno zaokroženem območju vložene zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja za nadomestitvene objekte.

(6) OPPN za obnovo iz prvega odstavka tega člena preneha veljati 31. decembra 2028, pri čemer se območja tistih zemljišč, glede katerih je vložena vsaj zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja za nadomestitveni objekt, vključijo v spremembe in dopolnitve OPN kot stavbna zemljišča. Za zemljišča, glede katerih ni vložena vsaj zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja za nadomestitveni objekt do 31. decembra 2028, se namenska raba prostora v OPN ne spremeni.

(7) Ne glede na peti odstavek 17. člena tega zakona občina sprejme sklep o spremembah in dopolnitvah OPN iz prejšnjega odstavka najpozneje do 31. decembra 2028.

(8) Ko se zemljiščem iz tega člena, ki so v lasti Republike Slovenije, spremeni namenska raba prostora iz območja kmetijskih v območja stavbnih zemljišč, vlada s sklepom na predlog ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, določi upravljalca teh zemljišč.«.

9. člen

Za 58. členom se doda nov, 58.a člen, ki se glasi:

»58.a člen (javna korist in poseg v lastninsko pravico)

(1) Za namen zagotovitve nadomestitvenih objektov iz 4. člena tega zakona se lahko zaradi odprave posledic poplav in plazov lastninska ali druga stvarna pravica na zemljiščih iz prvega odstavka prejšnjega člena, ki so navedena v OPPN za obnovo iz prvega odstavka prejšnjega člena, odvzame ali omeji v javno korist po postopku in na način, določenima z zakonom, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitev lastninske pravice, razen če ta zakon določa drugače.

(2) Šteje se, da je javna korist za zemljišča iz prejšnjega odstavka izkazana, če je gradnja nadomestitvenih objektov predvidena v OPPN za obnovo iz prvega odstavka prejšnjega člena ter se z njimi vzpostavlja zaokroženo naselje, pri čemer skupna površina teh zemljišč ne presega 20 odstotkov celotnega zaokroženega naselja, in vlada na predlog vladne službe za obnovo sprejme sklep, s katerim ugotovi, da je gradnja nadomestitvenih objektov na teh zemljiščih nujno potrebna in v javno korist. Sklep iz prejšnjega stavka se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Predlagatelj razlastitvenega postopka ter postopka za omejitev lastninske pravice je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

(4) Razlastitev iz tega člena se izvede po nujnem razlastitvenem postopku v skladu z zakonom, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitev lastninske pravice.«.

10. člen

Za 70. členom se dodata novo, XXIV.a poglavje in nov, 70.a člen, ki se glasita:

»XXIV.a ZAKON O DIVJADI IN LOVSTVU

70.a člen (izjema pri odobritvah za poseg v naravo)

(1) Ne glede na četrty odstavek 33. člena ZDLov-1 se začasni ukrepi iz 91. člena tega zakona na zemljiščih iz četrtega odstavka 33. člena ZDLov-1 lahko izvajajo tudi v času gnezdenja ptic na podlagi predhodnih mnenj upravljavca lovišča in Zavoda za gozdove Slovenije, ki sta zavezujoči.

(2) Za začasne ukrepe iz prejšnjega odstavka upravljavec lovišča in Zavod za gozdove Slovenije izdaja mnenji v 15 dneh od prejema popolne vloge za izdajo mnenj.

(3) Če v roku iz prejšnjega odstavka mnenje iz prvega odstavka tega člena ni izdano, se šteje, da je mnenje pristojnega organa pozitivno.«.

11. člen

V 88. členu se v tretjem odstavku na koncu besedila doda nov stavek, ki se glasi:

»Izvedbena regulacija prostora se lahko določi tudi za širše območje, kot ga določa sklep vlade iz 151.c člena ZIUOPZP ali 87. člena tega zakona, če gre za območje, ki je povezano z nepremičninami iz teh sklepov, in če nepremičnine na tem območju postanejo last države.«.

V petem odstavku se za besedilom »prejema vloge« dodata vejica in besedilo »razen če ni s tem zakonom določeno drugače«.

Za petim odstavkom se doda nov, šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Na območju objektov, ki se odstranijo na podlagi sklepa vlade iz 151.c člena ZIUOPZP ali 87. člena tega zakona, do sprejetja novih prostorskih izvedbenih aktov ali spremenjenih in dopolnjenih veljavnih

prostorskih izvedbenih aktov velja prepoved gradnje objektov, razen objektov, potrebnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo, ki jih ni mogoče izvesti drugje.«.

12. člen

93. člen se spremeni tako, da se glasi:

»93. člen (odstranjevanje plavja in odvzem naplavin)

Ne glede na 3. točko tretjega odstavka 22. člena ZVO-2 se odstranijo plavje in odvzete naplavine, ki so odvzete v okviru izvajanja obveznih državnih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda in niso onesnažene z nevarnimi snovmi, lahko uporabijo v svojem prvotnem stanju za gradnjo na drugem kraju, kot so bili odvzeti, če gre za:

- sanacijo iz 91. člena tega zakona,
- gradnjo ali vzdrževanje vodne infrastrukture na prizadetih območjih ali
- vzdrževanje gospodarske javne infrastrukture na prizadetih območjih.«.

13. člen

V 103. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Posamezni kreditojemalec sme sam ali skupaj z ožjimi družinskimi člani, ki imajo na kreditojemalčevi poškodovani nepremičnini prijavljeno stalno prebivališče oziroma z listinskimi dokazi ali pričami izkažejo, da so neposredno pred poplavami in plazovi v njej prebivali skupaj s kreditojemalcem, za financiranje obnove ali nadomestitve doma najeti le en kredit s poroštvom po tem zakonu. Za ožje družinske člane se za namen te določbe štejejo osebe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja bančništvo.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Črpanje sredstev kredita je namensko in kreditojemalec porabo sredstev dokazuje s pisnimi dokazili. S sredstvi kredita je mogoča tudi refundacija že plačanih računov. V primeru nadomestitve mora iz kreditne pogodbe izhajati, da se sredstva kredita nakazujejo namensko, na podlagi izdanih računov, izrecno na transakcijske račune prodajalcev, izvajalcev, podizvajalcev oziroma dobaviteljev, razen v primeru refundacije, ko se sredstva nakažejo na transakcijski račun kreditojemalca.«.

Za sedmim odstavkom se doda nov, osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Banke iz prvega odstavka tega člena, ki sodelujejo v poroštveni shemi, morajo navedeno objaviti na svoji spletni strani in na vidnem mestu v vseh poslovalnicah ter obvestiti vladno službo za obnovo, da jih uvrsti na objavljeni seznam sodelujočih bank.«.

14. člen

V 104. členu se v prvem odstavku 1., 2. in 3. točka spremenijo tako, da se glasijo:

- »1. glavnica kredita sme znašati največ 200.000 eurov;
2. ročnost posameznega kredita pomeni dobo odplačevanja kredita od zapadlosti prvega obroka do zapadlosti zadnjega obroka kredita, ki ne sme biti daljša od 20 let oziroma skupaj z morebitnim reprogramiranjem ne daljša od 25 let;
3. fiksna obrestna mera, ki mora biti vsaj 20 % nižja od trimesečnega EURIBOR na dan vloge za kredit in vsaj 10 % ugodnejša od redne ponudbe banke, kar vse banka objavi na svojih spletnih straneh;«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Terjatev po kreditni pogodbi, zavarovani s poroštvom države po tem zakonu, mora biti zavarovana z zastavno pravico na kateri koli nepremičnini, ki zagotavlja poplačilo terjatve, ali z zavarovalno polico.«.

15. člen

V 107. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Republika Slovenija izdaja poročstva v višini 100 odstotkov glavnice za kredite za obnovo doma in za kredite za nadomestitev doma po kreditnih pogodbah, sklenjenih v skladu s tem zakonom, najpozneje do vključno 31. decembra 2026. Poročstvo je izdano s sklenitvijo kreditne pogodbe, ki izpolnjuje pogoje po tem zakonu.«.

16. člen

V 133. členu se naslov člena spremeni tako, da se glasi: »(pogoji dodelitve pomoči de minimis v skladu z Uredbo 2023/2831/EU)«.

V prvem odstavku se besedilo »št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) št. 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči de minimis za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391, z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1407/2013/EU)« nadomesti z besedilom »2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 2023/2831 z dne 15. 12. 2023; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2831/EU)«.

V drugem odstavku se besedilo »1407/2013/EU« nadomesti z besedilom »2023/2831/EU«, besedilo »200.000 eurov oziroma 100.000 eurov za enotno podjetje, ki opravlja komercialni cestni tovorni prevoz, v katerem koli obdobju treh poslovnih let« pa se nadomesti z besedilom »300.000 eurov v katerem koli triletnem obdobju«.

V petem odstavku se besedilo »1407/2013/EU« na obeh mestih nadomesti z besedilom »2023/2831/EU«.

V šestem odstavku se:

- v napovednem stavku besedilo »1407/2013/EU« nadomesti z besedilom »2023/2831/EU«;
- v 3. točki beseda »prilogi« nadomesti z besedo »Prilogi«, za besedilom »(v nadaljnjem besedilu: Pogodba)« pa se dodata vejica in besedilo »razen ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 1379/2013/EU«;
- v 4. točki beseda »prilogi« nadomesti z besedo »Prilogi«, za besedilom »k Pogodbi« pa se dodata vejica in besedilo »razen ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 1379/2013/EU,«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

- »(7) V primeru, ko se pomoč dodeljuje v obliki poročstva, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:
- upravičenec ni trajneje nelikviden ali dolgoročno plačilno nesposoben niti ne izpolnjuje pogojev za uvedbo postopkov v zvezi z insolventnostjo na podlagi zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje;
 - če je upravičenec veliko podjetje, je v položaju, primerljivem z bonitetno oceno vsaj »B-«.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane osmi odstavek, se v prvi alineji besedilo »predhodnih dveh letih in v tekočem proračunskem letu« nadomesti z besedilom »preteklem triletnem obdobju«.

Dosedanji osmi odstavek se črta.

V devetem odstavku se za besedilom »Dajalec pomoči« doda besedilo »v skladu z zakonom, ki ureja spremljanje državnih pomoči, in uredbo, ki ureja posredovanje podatkov in poročanje o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu de minimis«, besedilo »za evidenco o pomoči de minimis v 15 dneh od dodelitve pravice do te pomoči« pa se nadomesti z besedilom »o pomočeh de minimis v 15 dneh po dodelitvi sredstev«.

V enajstem odstavku se besedilo »1407/2013/EU« nadomesti z besedilom »2023/2831/EU«, beseda »prejete« se nadomesti z besedo »dodeljene«, za besedilom »od prejema poziva« pa se doda besedilo »dajalca pomoči«.

17. člen

V 134. členu se v tretjem odstavku besedilo »1407/2013/EU« na vseh mestih nadomesti z besedilom »2023/2831/EU«.

V desetem odstavku se za besedilom »od prejema poziva« doda besedilo »dajalca pomoči«, beseda »prejete« pa se nadomesti z besedo »dodeljene«.

KONČNA DOLOČBA

18. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

PRILOGA - OBRAZLOŽITVE ČLENOV

K 1. členu

S predlaganim novim 70.a členom zakona se določi odstop od Zakona o divjadi in lovstvu, zato je treba dopolniti tudi določbo četrtega odstavka 1. člena zakona, ki določa zakone, od katerih se odstopa.

K 2. členu

Lokacijska preveritev po tem postopku je dopustna tudi zaradi spremembe prostorskih izvedbenih pogojev. Zapis se nomotehnično ustrezno ureja.

K 3. členu

V tretjem odstavku 13. člena se popravi napačen sklic na drugi odstavek 12. člena in se dopolni z navedbo, da mora občinski urbanist poleg pregleda elaborata lokacijske preveritve pregledati tudi dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, pri čemer se skladnost preverja z elaboratom in ne z veljavnim PIA.

V četrtem odstavku se doda jasna zahteva, da je udeležba za nosilce urejanja prostora in mnenjedajalce obvezna in je izjema le za tiste, ki na elaborat oziroma dokumentacijo podajo mnenje, da se v celoti strinjajo z načrtovano rešitvijo, bodisi zato, ker so bili pri načrtovanju in projektiranju upoštevani vsi relevantni predpisi iz njihove pristojnosti, bodisi zato, ker načrtovana rešitev predpisov iz njihove pristojnosti ne zadeva.

Zaradi morebitnih zahtev glede sprememb in dopolnitev elaborata oziroma dokumentacije, ki jo morajo narediti izdelovalci, je pomembno, da se jim omogoči, da jih izdelajo pred obravnavo, v kolikor je to glede na obseg potrebnih popravkov možno, zato se nosilce urejanja prostora in mnenjedajalce zavezuje, da še pred obravnavo, in sicer vsaj pet dni prej, posredujejo zahteve za dopolnitve. Enako velja v primeru, če nosilci urejanja prostora ali mnenjedajalci menijo, da gradiva niso skladna z njihovimi predpisi. Namen določbe je, da se nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci soočijo z drugimi nosilci ali mnenjedajalci ter izdelovalci elaborata in dokumentacije na lokacijski obravnavi ter skupaj razjasnijo zadrege in poiščejo rešitve. V takem primeru bodo za udeležbo na lokacijski obravnavi zaproseni tudi tisti nosilci urejanja prostor oziroma mnenjedajalci, ki so podali mnenje, da se z načrtovano rešitvijo strinjajo in se lokacijska obarvane sicer niso obvezani udeležiti.

S spremembo v petem odstavku se omogoča, da se zaradi razrešitve posameznih vprašanj naknadno izvedejo še posamezna usklajevanja, dokumentacija morebitnih usklajevanj, kar obsega npr. zapise dogovorov, morebitne spremenjene rešitve, pa je sestavni del zapisnika lokacijske obravnave. Dodatno se kot sestavni del zapisnika, na katerega dajo mnenje nosilci urejanja prostora oziroma mnenjedajalci, doda tudi predlog elaborata lokacijske preveritve kot prostorskega akta in dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja. Ko so opravljena tudi vsa morebitna usklajevanja, se zapisnik lokacijske obravnave pošlje nosilcem urejanja prostora ter mnenjedajalcem.

Deveti odstavek se dopolni tako, da se eksplicitno navede, da je sestavni del tudi grafični prikaz obstoječe lokacije, s katere se objekt odstrani, ker je to nujen sestavni del elaborata, potreben pa je zaradi postopka sprejema sklepa o lokacijski preveritvi in sprememb in dopolnitev OPN.

Na koncu se doda nov, enajsti odstavek, ki pojasnjuje, kako poteka postopek takrat, ko sta vključeni dve ali več občin zaradi selitve oškodovanca iz ene v drugo občino. Postopek lokacijske obravnave se izvede v občini, v kateri se ureja območje za nadomestitveno gradnjo, občine, kjer se objekti opuščajo, pa sodelujejo le kot nosilci urejanja prostora. Sklep o lokacijski preveritvi sprejme vsaka občina v obsegu, ki se nanaša na njeno območje.

K 4. členu

V prvem odstavku se popravi napačen sklic.

V tretjem odstavku se popravi napačen sklic na tretji odstavek 12. člena in se dopolni z navedbo, da mora občinski urbanist poleg pregleda elaborata lokacijske preveritve pregledati tudi dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, pri čemer skladnost preverja z elaboratom in ne veljavnim PIA.

V četrtem odstavku se doda jasna zahteva, da je udeležba za nosilce urejanja prostora in mnenjedajalce obvezna in je izjema le za tiste, ki na elaborat in dokumentacijo podajo mnenje, da se v celoti strinjajo z načrtovano rešitvijo, bodisi zato, ker so bili pri načrtovanju in projektiranju upoštevani vsi relevantni predpisi iz njihove pristojnosti, bodisi zato, ker načrtovana rešitev predpisov iz njihove pristojnosti ne zadeva.

Zaradi morebitnih zahtev glede sprememb in dopolnitev elaborata oziroma dokumentacije, ki jo morajo narediti izdelovalci, je pomembno, da se jim omogoči, da jih izdelajo pred obravnavo, če je to glede na obseg potrebnih popravkov mogoče, zato se nosilce urejanja prostora in mnenjedajalce zavezuje, da še pred obravnavo (vsaj 5 dni prej) posredujejo zahteve za dopolnitve. Enako velja, če nosilci urejanja prostora ali mnenjedajalci menijo, da gradiva niso skladna z njihovimi predpisi. Namen določbe je, da se nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci soočijo z drugimi nosilci ali mnenjedajalci ter izdelovalci elaborata in dokumentacije ter skupaj razjasnijo zadrege in poiščejo rešitve.

V takem primeru bodo za udeležbo na lokacijski obravnavi zaprošeni tudi tisti nosilci urejanja prostora oziroma mnenjedajalci, ki so podali mnenje, da se z načrtovano rešitvijo strinjajo in se lokacijske obravnave sicer niso dolžni udeležiti.

S spremembo v petem odstavku se omogoča, da se zaradi razrešitve posameznih vprašanj naknadno izvedejo še posamezna usklajevanja, dokumentacija morebitnih usklajevanj, kar obsega npr. zapise dogovorov, morebitne spremenjene rešitve, pa je sestavni del zapisnika lokacijske obravnave. Dodatno se kot sestavni del zapisnika, na katerega dajo mnenje nosilci urejanja prostora oziroma mnenjedajalci, dodata tudi predlog elaborata lokacijske preveritve kot prostorskega akta in dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja. Ko so opravljena tudi vsa morebitna usklajevanja, se zapisnik lokacijske obravnave pošlje nosilcem urejanja prostora ter mnenjedajalcem.

Novi enajsti, dvanajsti in trinajsti odstavek pojasnjujejo, kako poteka postopek takrat, ko je vpletenih več občin. V skladu z 21. členom ZUP se občine sporazumejo, katera od njih bo vodila postopek lokacijske obravnave, druge občine pa v postopku sodelujejo kot nosilci urejanja prostora. Po izvedeni lokacijski obravnavi in potrjenem zapisniku sprejme vsaka občina za svoje območje v obsegu, ki se nanaša na njeno območje, sklep o lokacijski preveritvi.

K 5. členu

Doda se nov, šesti odstavek 17. člena tako, da se dopusti vnos sprememb, nastalih zaradi sprejetja OPPN za obnovo v veljavni OPN, sočasno ali z zamikom, a najpozneje do 31. decembra 2028. Tako se v primerih, ko občina že načrtuje spremembo oziroma dopolnitev OPN, dopusti, da spremembe zaradi sprejetega OPPN za obnovo vnese v OPN v rednem postopku brez dodatnih stroškov, vendar najpozneje do 31. decembra 2028.

K 6. členu

Dopolnitev je potrebna zaradi večje jasnosti, in sicer da je komunalno opremljenost zemljišča dolžna zagotavljati občina, kar že določata drugi odstavek 157. člena in prvi odstavek 166. člena ZUreP-3.

K 7. členu

Člen se dopolni tako, da se eksplicitno navede, da plačilo komunalnega prispevka za nadomestno in nadomestitveno gradnjo ni potrebno, tudi če se objekta nahajata v različnih občinah.

K 8. členu

Veljavna določba 88. člena zakona v zvezi z načrtovanjem območij nadomestitvenih objektov in območij odstranjenih objektov določa, da se gradnja nadomestitvenih objektov praviloma usmerja na obstoječa stavbna zemljišča v poselitvenih območjih, ki niso poplavno ogrožena. Slednje pomeni, da je nakup kmetijskih zemljišč za zagotovitev nadomestitvenih objektov utemeljen samo, če obstoječa stavbna zemljišča v poselitvenih območjih, ki niso poplavno ogrožena, niso na voljo.

Sprememba določbe je potrebna zaradi določitve postopka odkupa kmetijskih zemljišč, ki jim bo spremenjena namembnost v stavbno zemljišče za namen gradnje nadomestitvenih objektov iz tega zakona, za kar mora biti najmanj sprejet in objavljen sklep župana o pripravi OPPN za obnovo za namen zagotovitve nadomestitvenih objektov v občini, na območju katere se bo namembnost zemljišč predvidoma spremenila, pri čemer morajo biti ta zemljišča določena tako, da jih je mogoče natančno opredeliti (parcelna številka in katastrska občina). Pri postopku nakupa kmetijskih zemljišč se ne

uporabljajo določbe zakona, ki ureja kmetijska zemljišča, temveč se nakup teh zemljišč izvede s sklenitvijo neposredne pogodbe, s smiselno uporabo prve alineje tretjega odstavka 52. člena ZSPDLS-1. Postopek nakupa v skladu s tem členom vodi Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki ta kmetijska zemljišča odkupi v imenu in za račun Republike Slovenije.

OPPN za obnovo za namen zagotovitve nadomestitvenih objektov je posebna skupina OPPN za obnovo, ki jih sicer določa 131.a člen ZUreP-3 v povezavi s 17. členom tega zakona. To so samo tisti OPPN za obnovo, s katerimi se bodo urbanistično urejala območja, na katerih se bodo zgradili nadomestitveni objekti iz 4. člena tega zakona. Najverjetneje se bo v teh OPPN za obnovo spremenila tudi namenska raba prostora iz območij kmetijskih ali gozdnih zemljišč v območje stavbnih zemljišč. Po razpoložljivih podatkih je trenutno v pripravi en sam tovrsten OPPN za obnovo, in sicer na podlagi Sklepa o začetku priprave Občinskega podrobnega prostorskega načrta za obnovo po poplavah na območju dela Letuša (levi in desni breg Gmajna) in širitev naselja Braslovče z Rakovljami za nadomestitveno gradnjo (Uradni list RS, št. 67/24). Določbe tega člena in 58.a člena bodo veljale tudi za ta OPPN.

Zaradi potrebe po pravočasni obveščenosti pristojna lokalna skupnost po sprejetju sklepa o pripravi ali spremembi OPPN za obnovo za namen zagotovitve nadomestitvenih objektov tega nemudoma posreduje Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Ob upoštevanju, da sistemski predpisi, ki urejajo stvarno premoženje države, določajo, da je treba postopke ravnanja s stvarnim premoženjem voditi učinkovito, s čim manjšimi stroški za doseg danega rezultata oziroma z danimi stroški doseči čim boljši rezultat za državo, se določa, da končno odločitev o obsegu kmetijskih zemljišč, ki so nujno potrebna za zagotovitev nadomestitvenih objektov sprejme vlada. V kolikor vlada s tem zakonskim pooblastilom ne bi razpolagala, bi lahko odplačno pridobila več kmetijskih zemljišč, kot je nujno potrebnih. To bi bilo še posebej problematično v primeru, če bi bila kmetijska zemljišča na državo prenesena po postopku razlastitve. Ker je vlada zavezana k zagotavljanju sredstev za obnovo in ker je za ta namen ustanovila posebno službo, je smiselno, da vlada, ki razpolaga z vsemi informacijami o potrebah po nadomestitvenih gradnjah, sprejme tudi končno odločitev.

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije na podlagi sklepa iz prvega odstavka tega člena naroči izdelavo cenilnega elaborata, ki se izdelava za območje predvidene gradnje nadomestitvenih objektov znotraj posamezne občine. V cenitvi se upoštevajo namenska raba prostora pred uveljavitvijo prostorskega akta, saj se OPPN za obnovo pripravi in sprejema izključno za namen gradnje nadomestitvenih objektov, pri tem pa se lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah, na katerih so predvideni nadomestitveni objekti, v javno korist odvzame po postopku in na način, določenima z zakonom, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitev lastninske pravice, razen če ta zakon ne določa drugače.

Za območje OPPN za obnovo, s katerim se spreminja namembnost iz kmetijskega zemljišča v stavbno zemljišče, izdelava sodni cenilec ustrezne stroke ali pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin cenilni elaborat, s katerim se določi enotna odkupna cena na kvadratni meter zemljišča znotraj območja spremembe namembnosti. Če so na kmetijskih zemljiščih zgrajeni objekti ali na njem rastejo kmetijski pridelki, ki jih lastnik ne bo mogel pobrati, izdelava sodni cenilec ustrezne stroke ali pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin dodatni cenilni elaborat, s katerim se določi odškodnina, ki se prišteje enotni odkupni ceni na kvadratni meter zemljišča.

Zakon predpisuje tudi obveznost, da mora biti OPPN za obnovo izdelan tako, da je območje stavbnih zemljišč razdeljeno na več funkcionalno zaokroženih območij ter da mora biti določena etapnost gradnje. Gradnja nadomestitvenih objektov mora torej potekati zaporedno, najprej prvo območje, nato drugo in tako dalje. To je pomembno zato, da se načrtuje in izvede komunalna oprema in gradnja nadomestitvenih objektov v zaključenih enotah in ne sočasno na različnih delih celotnega območja OPPN za obnovo. Določeno je, da ni mogoče vložiti zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja za naslednje funkcionalno zaokroženo območje, dokler niso vložene vse zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja za vse nadomestitvene objekte v predhodnem funkcionalno zaokroženem območju.

Z dnem prenehanja veljavnosti ukrepov iz tretjega dela tega zakona, to je 31. decembra 2028, prenehajo veljati vsi OPPN za obnovo za namen zagotovitve nadomestitvenih objektov, ki bodo pripravljani v skladu s tem členom. Da se bo območje tudi po prenehanju veljavnosti OPPN za obnovo še naprej ustrezno prostorsko urejalo, bo občina v spremembah in dopolnitvah OPN, v katerih bo uredila ustrezno spremembo namenske rabe prostora, poleg spremembe namenske rabe prostora seveda določila tudi

druge prostorske izvedbene pogoje. Taka ureditev je potrebna zato, da se zagotovi, da se bodo zemljišča v območju OPPN za obnovo, ki za realizacijo nadomestitvenih objektov dejansko ne bodo potrebna, po zaključeni obnovi ohranila v prvotni rabi (kmetijski ali gozdni namenski rabi). Do 31. decembra 2028, ko preneha veljavnost ukrepov iz tega dela zakona, bodo zagotovo podane vse zahteve za pridobitev gradbenega dovoljenja za nadomestitvene objekte na območju OPPN za obnovo. Smiselno enaka določba je že vključena v prvi odstavek 16. člena tega zakona v povezavi s sprejemom lokacijske preveritve za načrtovanje spremembe stavbnih zemljišč.

V skladu s petim odstavkom 17. člena ZORZFS bi morala občina sočasno z OPPN za obnovo sprejeti tudi spremembe in dopolnitve OPN. Sedmi odstavek tega člena določa odstop od tega pravila. Ker je OPPN za obnovo za zagotovitev nadomestitvenih objektov specifičen (ne more biti vnaprej določeno natančno število parcel za nadomestitvene gradnje, če se želi zagotoviti kar najhitrejša realizacija nadomestitvene gradnje po tem, ko se oškodovanec odloči, da to želi in ne rešuje svoje situacije sam), je treba vzpostaviti mehanizem, da bodo zemljišča, ki ne bodo potrebna za realizacijo nadomestitvenih gradenj, po zaključku obnove ostala nespremenjena, torej kmetijska in ne več stavbna. Zato se sprememba in dopolnitev OPN veže šele na realizirane nadomestitvene gradnje oziroma na vložene zahteve za izdajo gradbenih dovoljenj za nadomestitvene gradnje. Kdaj bo občina sprejela spremembe in dopolnitve OPN v povezavi z OPPN za obnovo za zagotovitev nadomestitvenih objektov, je odvisno od konkretne situacije. Občina bo lahko sprejela spremembe in dopolnitve OPN takoj potem, ko bodo vložene vse zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja za nadomestitvene objekte na celotnem območju OPPN za obnovo. V tistih primerih, kjer bo OPPN za obnovo obsegal večje območje od dejanskih potreb po realizaciji nadomestitvenih objektov, pa bo občina morala sprejeti sklep o začetku priprave sprememb in dopolnitev OPN najpozneje do 31. decembra 2028, to je do dne, ko prenehajo veljati ukrepi iz tretjega dela tega zakona. Občina bo v tem primeru v spremembe in dovolitve OPN kot spremembo kmetijskih zemljišč v stavbna zemljišča določila samo za tista zemljišča iz OPPN za obnovo, kjer bodo do 31. decembra 2028 vložene zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja za nadomestitvene objekte. Ne bo pa med te spremembe in dopolnitve OPN vnesla tistih delov OPPN za obnovo, za katere ni bila vložena zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja. Za tista zemljišča iz OPPN za obnovo, za katera do 31. decembra 2028 ne bo izražena resna namera o gradnji nadomestitvenega objekta, namenska raba prostora v OPN ne bo spremenjena v stavbno zemljišče oziroma se bodo ta zemljišča dejansko »vrnila« v kmetijsko namensko rabo prostora.

Ker Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ni upravljavec stavbnih zemljišč, se določa, da po uveljavitvi odloka o OPPN za obnovo vlada s sklepom, sprejetim na predlog ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, določi upravljavca stavbnih zemljišč v lasti Republike Slovenije, ki se nahajajo na območju prostorskega akta in so namenjena gradnji nadomestitvenih objektov. Upravljavec teh zemljišč prevzame od Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije tudi vso dokumentacijo, ki se nanaša na nakupe teh zemljišč.

K 9. členu

Za uresničitev namena, da država lastniku nepremičnine z objektom za odstranitev zagotovi lastninsko pravico na nepremičnini, se lahko lastninska ali druga stvarna pravica na zemljiščih, predvidenih za gradnjo nadomestitvenih objektov, odvzame ali omeji v javno korist. S to določbo se zato ureja poseg v lastninsko pravico z namenom pridobitve zemljišč.

Razlastitev je ustavno dopusten poseg v lastninsko pravico za namen gradnje nadomestitvenih objektov. Ker pomeni razlastitev poseg v pravico do zasebne lastnine, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave RS, je v skladu z ustavnosodno prakso zamejen s trostopenjskim testom sorazmernosti: presojo realnosti javne koristi oziroma upravičenosti cilja razlastitve, primernosti in nujnosti razlastitve ter sorazmernosti med javno koristjo in prizadetostjo zasebne lastnine.

Cilj oziroma razlastitveni namen mora biti stvarno upravičen. Javna korist razlastitve je v odpravi posledic naravne nesreče (poplave in plazovi), kjer so nekateri prebivalci področij, ki so bila prizadeta, ostali brez domov.

V primeru razlastitve zemljišč, ki so določena z OPPN za obnovo iz prvega odstavka prejšnjega člena (v nadaljevanju: OPPN za obnovo) kot območje nadomestitvene gradnje, gre za interes države za gradnjo nadomestitvenih objektov, ki bodo namenjeni prebivanju prizadetih prebivalcev, ki so zaradi naravne nesreče ostali brez domov. Možnost gradnje nadomestitvenih objektov je osredotočena na zagotavljanje dostopnih, varnih in kakovostnih bivališč za te prebivalce. Gradnja nadomestitvenih

objektov zasleduje socialno pravičnost in zmanjševanje stanovanjske stiske teh prebivalcev. Med cilji je treba zasledovati tudi dostop do javnih storitev, saj se nadomestitveni objekti zagotavljajo na lokacijah, kjer so na voljo javne storitve, zdravstvene ustanove in javni prevoz. Predlagana ureditev je primerljiva s sistemsko ureditvijo v ZUreP-3, ki ureja možnost razlastitve za namen gradnje javnih najemnih stanovanj.

Razlastitev kot sredstvo za doseg razlastitvenega namena mora biti primerna in nujna. Nadomestitveni objekti se bodo gradili na zaokroženem območju, ki je v bližini drugih objektov oziroma predstavlja nadaljevanje poselitvenega območja. Prizadetim osebam se tako omogoči, da nadaljujejo z bivanjem v območju lokalne skupnosti, s tem pa se jim zagotavljajo tudi vse druge oblike vključenosti (zdravstvo, šolstvo ipd.). Prostorski akti, ki bodo podlaga za umeščanje nadomestitvenih objektov v prostor in je zaradi njih treba realizirati nakupe zemljišč, se sprejemajo skladno z določbami 131.a člena ZUreP-3, s katerim se ureja OPPN za odpravo posledic naravnih nesreč. Nadomestitveni objekti se torej lahko umeščajo v prostor na (iz kmetijske v stavbno namembnost spremenjenih) zemljiščih zgolj na območju sprejetih prostorskih aktov za obnovo pod strogo določenimi pogoji tega območja. S predvidenimi ukrepi se uresničujejo tudi pravica do varnosti državljanov in njihovega premoženja ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter pravica do doma oziroma pravica do primernega bivališča, kar je pomemben element socialne varnosti posameznika, ki je temelj človekovih pravic. Državljan, ki se jim s predvidenimi ukrepi pomaga, so namreč zaradi posledic naravne nesreče izgubili nepremičnine, namenjene njihovem stalnemu bivanju, zaradi česar jim je treba zagotoviti nadomestitvene nepremičnine.

Razlastitev se določa kot skrajna možnost, če ne bi bile sklenjene ustrezne pogodbe o nakupu zemljišč. Zaradi pomembnosti lokacije bivanja, ki lahko bistveno vpliva na življenje posameznika, je razlastitev določena kot poseg v lastninsko pravico na zemljiščih iz OPPN, če na določenem območju lokalne skupnosti ni mogoče zagotoviti ustreznih stavbnih zemljišč niti zemljišč v lasti občine ali države (tretji odstavek 202. člena ZUreP-3). Določitev območja nadomestitvene gradnje je v pristojnosti lokalne skupnosti, pri čemer se zasledujejo predvsem lokalni interesi (ustrezne bivalne okoliščine za prizadete prebivalce).

Podlaga za gradnjo nadomestitvenih objektov je veljavni OPPN za obnovo. Gradnja je tako dopustna samo na območju OPPN za obnovo in ne zunaj tega območja, cilja, torej realizacije nadomestitvene gradnje, pa ni mogoče doseči drugače kot z razlastitvijo.

Javna korist presega interes zasebnih lastnikov. Ni namreč mogoče prezreti dejstva, da gre za geografsko zaokroženo območje, povezano s socialno funkcijo lastnine in pravico do doma, zato bi se moral zasebni interes na posameznih zemljiščih, da se lahko uresniči funkcija te celote, umakniti javni koristi.

Lastninska pravica se lahko odvzame in omeji samo na tistih območjih, kjer bo z OPPN za obnovo načrtovano novo naselje oziroma večja širitev obstoječega naselja, ne pa tudi na območjih, kjer bodo nadomestitveni objekti načrtovani kot posamični objekti, na parcelah, ki so že stavbno zemljišče ali pa se bo stavbno zemljišče za posamične nadomestitvene objekte določilo s sprejemom sklepa o lokacijski preveritvi. Za izkazanost javne koristi morajo biti izpolnjeni določeni pogoji, in sicer, da je gradnja nadomestitvenih objektov predvidena v OPPN za obnovo, pri čemer skupna površina teh zemljišč ne presega 20 odstotkov celotnega zaokroženega naselja in da vlada na predlog vladne službe za obnovo sprejme sklep, s katerim ugotovi, da je gradnja nadomestitvenih objektov na teh zemljiščih nujno potrebna in v javno korist. Gre za pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da bi sploh lahko prišlo do morebitne sprožitve razlastitvenega postopka, v kolikor ne bi prišlo do sklenitve pogodbe. Zavedajoč se, da gre pri razlastitvi za skrajni in najtežji poseg v lastninsko pravico, so zato takšni pogoji določeni z upoštevanjem načela sorazmernosti.

Razlastitveni postopki se bodo izvajali samo za zemljišča, na katerih bodo dejansko zgrajeni nadomestitveni objekti, prav tako se bo razlastitveni postopek lahko začel šele po uveljavitvi OPPN za obnovo in ne prej.

Na podlagi cenitve se oblikuje in posreduje lastnikom zemljišč ponudba za odkup zemljišč po postopku in na način ter ob smiselni uporabi določb, ki se nanašajo na postopek razlastitve ali omejitve lastninske pravice po ZUreP-3. Tako se zagotovi spoštovanje vseh materialnih in procesnih predpostavk, ki jih je treba upoštevati v postopku pridobivanja nepremičnin namesto razlastitve (ponudbo za odkup pripravi

upravičenec na podlagi ocenjene vrednosti nepremičnine ter ocenjenih nadomestil za škodo in drugih stroškov v skladu z določbami tega zakona, ki urejajo odškodnino, upoštevajo se 30 dnevni rok za sprejem ponudbe, pravila vročanja idr.). Če lastnik zemljišča v zakonsko predpisanem roku ne sprejme ponudbe, ki vsebuje vse ocenjene vrednosti nepremičnine ter ocenjena nadomestila za škodo in druge stroške v skladu z določbami ZURP-3, ki urejajo odškodnino, in je potekel rok za sprejem ponudbe, zakon daje pooblastilo za uvedbo razlastitvenega postopka. Ne glede na tretjo alinejo prvega odstavka 327. člena ZURP-3 se v tem postopku pri cenitvi upošteva namenska raba prostora pred uveljavitvijo OPPN za obnovo.

Vsi postopki pridobitve zemljišč so v javno korist, saj se s pridobivanjem navedenih zemljišč zagotavljajo nadomestitvene nepremičnine osebam, katerih nepremičnine so bile s poplavami ali plazovi tako poškodovane, da v njih ni več varno živeti. Upošteva se, da je za gradnjo takšnih nepremičnin treba zgraditi tudi vso komunalno infrastrukturo, je za lokalne skupnosti in državo edino sprejemljivo, da se ta gradi na zaokroženih območjih, ki so predvidena z OPPN za obnovo.

Javna korist za gradnjo nadomestitvenih objektov je izkazana s sklepom vlade, sprejetim na predlog vladne službe za obnovo, s katerim se podrobneje opredelita območje ter pomen odpravljanja posledic naravne nesreče, ki ima vpliv na vse prebivalce določenega območja. Sistem odpravljanja posledic naravnih nesreč je v javni korist, saj bi se moral na ukrepanje države v smislu pomoči prizadetim prebivalcem vnaprej zanesti vsak posameznik. Za uresničitev namena zagotovitve ustreznega doma je zato odvzem ali omejitev lastninske ali druge stvarne pravice sorazmerna in nujna.

Za predlagatelja razlastitvenih postopkov se določi Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Slednji po neuspeli sklenitvi pogodbe pri pristojnem organu vloži vlogo za začetek postopka razlastitve zemljišč, ki so določena z OPPN za obnovo.

Hkrati se zaradi potrebe po čim hitrejši pridobitvi nepremičnin za zagotovitev odprave posledic poplav in plazov z namenom izgradnje stanovanjskih objektov in uresnitve pravice do doma oziroma primerne bivališča razlastitveni postopki za nepremičnine vodijo kot nujni razlastitveni postopki v skladu z 215. členom ZURP-3.

K 10. členu

Četrty odstavek 33. člena Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22; v nadaljnjem besedilu: ZDLov-1) omejuje izvajanje določenih začasnih ukrepov iz tega zakona, ki so povezani z odpravo škode po poplavah in plazovih v letu 2023. ZDLov-1 določa, da je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja. V praksi se je izkazalo, da je zaradi izjemnega obsega del v okviru sanacije vodne infrastrukture ter drugih vodnih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, za odpravo posledic po poplavah in plazovih v letu 2023 to prepoved smiselno omejiti zaradi nujnih primerov, ko je določen poseg treba nujno izvesti ne glede na splošno prepoved. Inšpektor, pristojen za področje lovstva, lahko namreč na podlagi ZDLov-1 zaustavi izvajanje nekaterih del, ki pa so kot del začasnih ukrepov na podlagi tega zakona nujni zaradi zmanjšanja poplavne ogroženosti in s tem povezanim varovanjem življenja in zdravja ljudi ter premoženja.

Predlaga se odstop od ureditve iz četrtega odstavka 33. člena ZDLov-1, za kar je treba predhodno pridobiti mnenje pristojnega organa, da ne bi prišlo do neuskklajenih in nesorazmernih posegov. To pomeni, da se glede možnega posega predhodno pridobita obvezni mnenji upravljavca lovišča in Zavoda za gozdove, ki sta zavezujoči.

Na podlagi predlagane rešitve ne bo prihajalo do zastojev pri nujni odpravi posledic naravne nesreče in s tem povezanim tveganjem, saj je v posameznih primerih nujno treba izvesti posek zarasti ob vodnih bregovih, očistiti odvodne kanale in sprazniti vodna zajetja tudi v času od 1. marca do 1. avgusta, ko velja sicer splošna prepoved iz ZDLov-1. S tem členom se ne posega v splošne zahteve iz predpisov, ki urejajo ohranjanje narave.

K 11. členu

Tretji odstavek se dopolni tako, da se na koncu doda nov stavek, ki omogoča, da se izvedbena regulacija območja, ki se opušča, določi v večjem obsegu, kot to določa sklep vlade, saj se ta praviloma nanaša

na stanovanjski objekt, ne pa tudi zemljišča in objekte, ki skupaj s stanovanjskim objektom predstavljajo funkcionalno zaključeno celoto, a hkrati ne sme preseči območja, ki bo prešlo v last države.

Dopolnitev petega odstavka je namenjena uskladitvi s predpisanimi roki po drugih členih ZORZFS, npr. v postopku lokacijske preveritve po 13. in 14. členu, kjer je rok krajši.

Dodani šesti odstavek je namenjen preprečevanju novogradenj na območjih, ki so ogrožena zaradi poplav in plazov, in je vlada s sklepom na teh območjih že določila, da se objekti s tega območja odstranijo. Prepoved ostaja, dokler občina z novim prostorskim izvedbenim aktom ali spremembo obstoječega akta pogojev za gradnjo ne uredi drugače. Dopusti se le gradnja objektov, potrebnih zaradi varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter gospodarske javne infrastrukture, ki je ni mogoče načrtovati drugje. Slednje pomeni, da se lahko na tem območju načrtuje npr. dostopna cesta do obstoječih stavb, če te prometne povezave ni mogoče racionalno vzpostaviti drugje, del vodovoda, kanalizacije, elektrovida kot dela infrastrukturnega omrežja, ki ga ni mogoče racionalno umestiti drugam ipd.

K 12. členu

Predlagana dopolnitev se nanaša na bolj natančno opredelitev možnosti uporabe odstranjenega plavja in odvzetih naplavin v okviru javnih služb urejanja voda tudi za namen gradnje ali vzdrževanja vodne infrastrukture na prizadetih območjih. S tem bi se omogočila uporaba tega materiala za nekatera investicijska ali vzdrževalna dela, ki jih izvaja Direkcija Republike Slovenije za vode in so povezana z zmanjševanjem poplavne ogroženosti.

K 13. členu

S predlaganimi spremembami se cilja na to, da se v praksi prebivalstvu, ki je bilo prizadeto v poplavih in plazovih, olajša sklepanje kreditnih pogodb, namenjenih financiranju obnove in nadomestitve doma. Tako se predlagajo določene spremembe, ki bi lahko v praksi olajšale samo odobravanje kreditov s poroštvom Republike Slovenije in tako sam ukrep kreditov s poroštvom Republike Slovenije naredile bolj učinkovit.

ZORZFS trenutno določa, da je kreditojemalec lahko le lastnik nepremičnine, kar tudi po mnenju bank zmanjšuje kreditni potencial, namenjen obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev, zato se s predlagano spremembo ponuja možnost, da lahko kredit s poroštvom države za obnovo doma ali za nadomestitev doma po tem zakonu, skupaj z lastnikom poškodovane nepremičnine, najame tudi njegov ožji družinski član, ki poleg lastnika nepremičnine biva skupaj z njim v njegovi nepremičnini.

S predlagano spremembo petega odstavka se črta zakonska zahteva po dokazilih z računi, iz katerih izhaja, da sta bila blago ali storitev uporabljena za obnovo v poplavih in plazovih prizadete nepremičnine. Zahtevo je v praksi težko izpolniti, saj v posameznih primerih ni mogoče zagotoviti zahtevanega dokazila, ker vsi računi ne vsebujejo podatkov npr. o naslovu nepremičnine. Namenskost porabe kredita bo tako kreditojemalec izkazoval s pisnimi dokazili, kar še vedno zagotavlja preverjanje pogoja namenskosti, pomeni pa administrativno razbremenitev tako za kreditojemalca, kot tudi za postopek, ki ga bo morala pri presoji namenskosti voditi banka. Upošteva se specifične dejanske situacije se predvideva tudi možnost, da ožji družinski član z listinskimi dokazi ali pričami izkaže, da je neposredno pred poplavi in plazovi v nepremičnini prebival skupaj s kreditojemalcem. Upošteva se tudi časovni moment in dejstvo, da so bili določeni računi zaradi nujne zagotovitve pogojev za bivanje že plačani, se predvideva, da je mogoče s sredstvi kredita zajeti tudi refundacijo že plačanih računov.

Bankam, ki se bodo odločile sodelovati pri tej poroštvorni shemi, se nalaga, da to namero objavijo v svojih poslovalnicah in spletnih straneh, kar bo pripomoglo k boljši informiranosti potencialnih kreditnejemalcev. Poleg tega bodo banke o sodelovanju v shemi obvestile tudi vladno službo za obnovo, ki bo poskrbela za objavo seznama sodelujočih bank in bo tako informacija zainteresiranim na voljo tudi na njeni spletni strani.

K 14. členu

Glavnico kredita, omejeno na 100.000 eurov, je smiselno zvišati, da se naslovi dejanske potrebe potencialnih kreditnejemalcev, ki za obnovo oziroma nadomestno gradnjo večinoma potrebujejo višja posojila, na kar je opozorilo tudi Združenje Bank Slovenije. Z daljšo ročnostjo se bo zmanjšala letna kreditna obveznost kreditnejemalcev, zato se predlaga podaljšanje ročnosti na 20 let oziroma skupaj z morebitnimi reprogrami na 25 let.

S predlagano spremembo 3. točke prvega odstavka se zapis določbe izenači z zapisom določbe v oddelku, ki ureja poroštvo za kredite gospodarskih subjektov. Poleg znižanja obrestne mere se z zamenjavo besede »ali« z besedo »in« zasleduje cilj, da je obrestna mera za vsaj 20 % nižja od trimesečnega EURIBOR na dan vloge za kredit in hkrati tudi za vsaj 10 % ugodnejša od redne ponudbe banke.

Po predlagani spremembi drugega odstavka bo lahko kredit zavarovan tudi s katerokoli drugo nepremičnino in ne le zgolj s tisto, katere obnova se financira s tem kreditom, po mnenju bank zavarovanje kredita s poškodovano nepremičnino ni ustrezno.

K 15. členu

Po podatkih Združenja bank Slovenije oziroma posameznih bank s strani upravičencev do sedaj ni bilo zaznani povpraševanja po kreditih za obnovo doma oziroma za nadomestitev doma s poroštvom države. Ministrstvo za naravne vire in prostor je pojasnilo, da so se postopki za ugotavljanje škode, na podlagi katerih se bodo izplačevala nepovratna sredstva, zaključili kasneje, kot je bilo prvotno predvideno, zato upravičenci do sedaj še niso mogli vedeti, koliko sredstev bodo prejeli s strani države in koliko jih še potrebujejo iz naslova najetih kreditov. Glede na navedeno je potrebno podaljšati rok za izdajo poroštev, na podlagi katerega se bo poroštvo Republike Slovenije tako za kredite, najete za obnovo doma, kot tudi za kredite, najete za nadomestitev doma, izdajalo do vključno 31. decembra 2026.

K 16. členu

Evropska Komisija je po sprejetju Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev sprejela Uredbo 2023/2831/EU, ki je začela veljati s 1. 1. 2024, in ki določa pogoje za dodelitev pomoči de minimis. Z uveljavitvijo zadevne uredbe je prenehala veljati prejšnja de minimis uredba, tj. Uredba 1407/2013/EU, na katero se je skliceval Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev. Ker Uredba 1407/2013/EU ni več veljavna, na njeni podlagi ni več mogoča prijava sheme de minimis pomoči, posledično ukrepa ni mogoče izvajati.

Ob upoštevanju navedenega se s predlagano spremembo ZORZFS uskladi s pogoji, ki jih določa nova EU uredba (Uredba 2023/2831/EU) in pod katerimi se bo lahko dodeljevala de minimis pomoč.

Predlog spremembe vključuje:

- sklic na EU uredbu se ustrezno spremeni (namesto sklica na Uredbo 1407/2013/EU se navaja sklic na Uredbo 2023/2831/EU),
- skladno s 3. členom Uredbe 2023/2831/EU se določa višji dovoljeni prag dodeljene de minimis pomoči, in sicer v višini 300.000 eurov (prej 200.000 eurov), hkrati se za upoštevano obdobje določa triletno obdobje (prej obdobje treh poslovnih let),
- odpravljena je omejitev za podjetja, ki opravljajo komercialni cestni tovorni prevoz (v okviru Uredbe 1407/2013/EU je bil za zadevna podjetja določen nižji prag pomoči, in sicer v višini 100.000 eurov),
- skladno s 4. členom Uredbe 2023/2831/EU se doda pogoj, da v primeru, ko se dodeljuje pomoč v obliki poroštev, upravičenec ne sme biti trajneje nelikviden ali dolgoročno plačilno nesposoben, niti ne sme izpolnjevati pogojev za uvedbo postopkov v zvezi z insolventnostjo na podlagi zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje (tj. ZFPPIPP), v primeru, ko je upravičenec veliko podjetje, pa mora biti v položaju, primerljivem z bonitetno oceno vsaj »B-«,
- spremembo obsega pomoči, ki ga mora prejemnik vrniti v primeru neupravičene dodelitve: namreč v primeru, da se ugotovi, da upravičenec ni izpolnjeval pogojev za pridobitev pomoči ali je navajal lažne ali neresnične podatke, mora pomoč vrniti, in sicer mora vrniti dodeljeno pomoč in ne zgolj prejeto pomoč (tj. pomoč, ki je bila dodeljena, ni pa nujno še izplačana),
- jasno se določi, kdo je pristojen za poziv neupravičenemu prejemniku pomoči za vračilo sredstev, in sicer je zadevna vsebina v pristojnosti dajalca pomoči.

K 17. členu

S predlaganim členom se jasno določi, kdo je pristojen za poziv neupravičenemu prejemniku pomoči za vračilo sredstev, in sicer je zadevna vsebina v pristojnosti dajalca pomoči.

Določa se tudi sprememba obsega pomoči, ki ga mora prejemnik vrniti v primeru neupravičene dodelitve: namreč v primeru, da se ugotovi, da upravičenec ni izpolnjeval pogojev za pridobitev pomoči

ali je navajal lažne ali neresnične podatke mora pomoč vrniti, in sicer mora vrniti dodeljeno pomoč in ne zgolj prejete pomoči (tj. pomoč, ki je bila dodeljena, ni pa nujno še izplačana).

K 18. členu

S tem členom se določa začetek veljavnosti tega zakona naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, saj se predlaga sprejetje zakona po nujnem postopku.

III. BESEDILO DOLOČB ZAKONOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (Uradni list RS, št. 131/23)

1. člen (vsebina)

(1) S tem zakonom se zaradi zagotavljanja obnove in razvoja na območjih, ki so jih prizadele poplave in zemeljski plazovi 4. avgusta 2023 in zemeljski plazovi, ki so se sprožili kot neposredna posledica vremenskih razmer 4. avgusta 2023 (v nadaljnjem besedilu: poplave in plazovi), določajo ukrepi za vzpostavitev mehanizmov za obnovo in razvoj ter spremljajoči preventivni protipoplavni in protiplazovni ukrepi ter zagotavljajo viri za njihovo izvedbo ter izvedbo ukrepov po Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 88/23; v nadaljnjem besedilu: ZOPNN-F) in Zakonu o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23 in 117/23; v nadaljnjem besedilu: ZIUOPZP).

(2) Območja, ki so jih prizadele poplave in plazovi (v nadaljnjem besedilu: prizadeta območja), so v skladu s tem zakonom občine, ki so jih neposredno prizadele poplave in plazovi, v mestnih občinah pa krajevne, vaške ali četrtne skupnosti, ki so jih neposredno prizadele poplave in plazovi.

(3) S tem zakonom se za namen iz prvega odstavka tega člena spreminjata naslednja zakona:

1. Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US in 158/22),
2. Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 39/22 – ZFU-A, 52/22 – odl. US, 87/22 – odl. US, 163/22 in 109/23 – odl. US).

(4) S tem zakonom se za namen iz prvega odstavka tega člena odstopa od določb naslednjih zakonov:

1. Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-3),
2. Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP; v nadaljnjem besedilu: GZ-1),
3. Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 – odl. US, 62/10, 98/11 – odl. US, 109/12, 10/17 – ZPP-E in 49/23; v nadaljnjem besedilu: ZUS-1),
4. Zakona o katastru nepremičnin (Uradni list RS, št. 54/21; v nadaljnjem besedilu: ZKN),
5. Zakona o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/08; v nadaljnjem besedilu: ZDOIONUS),
6. Zakona o dajatvah za motorna vozila (Uradni list RS, št. 54/17, 112/21 – ZIUPGT in 62/23 – ZIAG; v nadaljnjem besedilu: ZDajMV),
7. Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-2),
8. Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A, 29/23 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZCes-2),
9. Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F; v nadaljnjem besedilu: ZJN-3),
10. Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-1I, 60/17 in 72/19; v nadaljnjem besedilu: ZPVPJN),
11. Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1),
12. Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 (Uradni list RS, št. 175/20; v nadaljnjem besedilu: ZZSISV26),
13. ZIUOPZP,
14. Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19, 189/20 – ZFRO, 54/22 – ZUPŠ-1 in 76/23 – ZŠolPre-1B; v nadaljnjem besedilu: ZUPJS),
15. Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin (Uradni list RS, št. 77/17, 33/19, 66/19 in 54/23 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZMVN-1),
16. Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZKZ),

17. Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 27/16; v nadaljnjem besedilu: ZKZ-E),
18. Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo, 61/17 – GZ, 54/22 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZRud-1),
19. Zakona o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 30/18 in 54/21; v nadaljnjem besedilu: ZVZelP-1),
20. Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21 in 121/22 – ZUOKPOE; v nadaljnjem besedilu: ZSROVE),
21. Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18, 66/19, 172/21 in 105/22 – ZZNŠPP; v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2),
22. Zakona o Slovenskem odškodninskem skladu (Uradni list RS, št. 21/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/16 – ZGGLRS, 55/17, 174/20 – ZIPRS2122 in 140/22 – ZSDH-1A; v nadaljnjem besedilu: ZSOS),
23. Zakona o spodbujanju investicij (Uradni list RS, št. 13/18, 204/21, 29/22 in 65/23; v nadaljnjem besedilu: ZSInv),
24. Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR; v nadaljnjem besedilu: ZSPDLS-1),
25. Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVetL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US, 27/17, 59/19, 189/20 – ZFRO, 90/21, 18/23 – ZDU-10 in 77/23 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: SZ-1),
26. Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZVO-2),
27. Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZV-1),
28. Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10; v nadaljnjem besedilu: ZON).

(5) S tem zakonom se za namen iz prvega odstavka tega člena določajo ukrepi na področjih poroštvene sheme, povratnih in nepovratnih sredstev za pomoč gospodarstvu in prebivalstvu, gradbenih investicij in urejanja prostora, cestne in železniške infrastrukture, urejanja vodotokov, odprave posledic poplav in plazov, davčne politike, politike socialne varnosti, izvzetja prejemkov iz izvršbe in stečajne mase, kmetijske in gozdarske politike, kulturne infrastrukture in dediščine, javnega naročanja, digitalne preobrazbe, izvajanja programov duševnega zdravja ter nudenja psihosocialne pomoči, koordinacijskih organizacijskih ukrepov in javne objave podatkov.

12. člen

(lokacijska preveritev za načrtovanje sprememb stavbnih zemljišč in vodne infrastrukture)

(1) Ne glede na prvi odstavek 134. člena ZUreP-3 lahko občina na prizadetem območju z lokacijsko preveritvijo načrtuje tudi:

- manjšo širitev območja stavbnih zemljišč oziroma manjšo spremembo podrobnejše namenske rabe prostora in prostorske izvedbene pogoje zaradi gradnje posamičnih nadomestitvenih objektov in objektov, ki so s sklepom vlade iz 151.c člena ZIUOPZP ali 87. člena tega zakona predvideni za odstranitev (v nadaljnjem besedilu: sprememba stavbnih zemljišč), in
- vodno infrastrukturo, namenjeno odpravi posledic poplav in plazov.

(2) Občina lahko z lokacijsko preveritvijo iz prve alineje prejšnjega odstavka načrtuje spremembo stavbnih zemljišč, če so izpolnjeni naslednji pogoji, da:

- manjša širitev območja stavbnih zemljišč ne presega 3000 m² in se območje obstoječih stavbnih zemljišč poveča za največ 80 odstotkov svoje velikosti, ne glede na število izvedenih lokacijskih preveritev;
- je manjša širitev območja stavbnih zemljišč neposredno fizično povezana z območjem stavbnih zemljišč v veljavnih občinskih prostorskih aktih in gre za funkcionalno zaokrožitev obstoječe pozidave. Za manjšo širitev območja stavbnih zemljišč se praviloma določi enaka namenska raba prostora, kot je določena za območja, ki se širi. Izjemoma se za manjšo širitev območja stavbnih zemljišč lahko določi tudi drugačna namenska raba prostora, pri čemer je treba upoštevati pogoje

iz 309. člena ZUreP-3. Za izhodiščno namensko rabo prostora se šteje namenska raba prostora območja, ki se širi;

- manjša sprememba podrobnejše namenske rabe prostora upošteva pogoje iz 309. člena ZUreP-3 in ne presega 3000 m² obstoječih stavbnih zemljišč, ne glede na število izvedenih lokacijskih preveritev;
- je na območju spremembe stavbnih zemljišč zagotovljena minimalna komunalna oskrba oziroma je izvedbo minimalne komunalne oskrbe mogoče realizirati na ekonomsko racionalen način;
- sprememba stavbnih zemljišč bistveno ne posega v varstvena, zavarovana, ogrožena in druga območja, na katerih je na podlagi predpisov vzpostavljen poseben pravni režim ali pravna omejitev, razen v primerih, ko načrtovani posegi niso v nasprotju s temi režimi ali pravnimi omejitvami;
- načrtovane ureditve niso poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ali poseg v okolje, za katerega je treba izvesti predhodni postopek, in
- sprememba stavbnih zemljišč ni v nasprotju s strateškimi usmeritvami občine.

(3) Ne glede na 5. točko drugega odstavka 53. člena ZUreP-3 lahko občina z lokacijsko preveritvijo iz druge alineje prvega odstavka tega člena načrtuje vodno infrastrukturo, namenjeno odpravi posledic poplav in plazov, če ne gre za poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ali poseg v okolje, za katerega je treba izvesti predhodni postopek, in so izpolnjeni naslednji pogoji, da:

- gre za obnovo in nadgradnjo obstoječe vodne infrastrukture,
- gre za novogradnjo vodne infrastrukture, s katero se funkcionalno povezujejo obstoječi objekti, naprave ali ureditve vodne infrastrukture.

13. člen

(postopek lokacijske preveritve za načrtovanje sprememb stavbnih zemljišč)

(1) Ne glede na 138. člen ZUreP-3 se na prizadetem območju postopek lokacijske preveritve iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena vodi v skladu s tem členom.

(2) Postopek lokacijske preveritve se začne na pobudo vladne službe za obnovo po poplavih in plazovih (v nadaljnjem besedilu: vladna služba za obnovo) ali občine. Občina pripravi izhodišča za lokacijsko preveritev, v katerih na podlagi ciljev prostorskega razvoja občine, stanja v prostoru in pravnih režimov, stanja komunalne opreme ter gospodarske in družbene infrastrukture opredeli mogoče lokacije nadomestitvenih gradenj in potrebne komunalne opreme. Vladna služba za obnovo zagotovi dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (v nadaljnjem besedilu: dokumentacija) in elaborat lokacijske preveritve (v nadaljnjem besedilu: elaborat), ki ga izdelata oseba, ki izpolnjuje pogoje za pooblaščenega prostorskega načrtovalca v skladu s predpisi, ki urejajo arhitekturno in inženirsko dejavnost.

(3) V elaboratu se utemelji izpolnjevanje pogojev iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena, načrtujejo prostorske ureditve, namenska raba prostora in prostorski izvedbeni pogoji. Občinski urbanist preveri skladnost elaborata s tem zakonom in izhodišči, pripravljenimi v skladu s prejšnjim odstavkom, v 15 dneh od prejema elaborata.

(4) Občina v sodelovanju z vladno službo za obnovo skliče lokacijsko obravnavo z nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci praviloma na mestu spremembe stavbnih zemljišč ter jim pošlje elaborat in dokumentacijo najmanj 15 dni pred datumom lokacijske obravnave. Nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci v roku iz prejšnjega stavka predložijo zahtevo za dopolnitev elaborata ali dokumentacije, spremembo ali dopolnitev načrtovanih rešitev ali predložijo mnenje, da k načrtovanim rešitvam nimajo pripomb. Nosilcu urejanja prostora ali mnenjedajalcu, ki je predložil mnenje brez pripomb, se ni treba udeležiti lokacijske obravnave.

(5) Vladna služba za obnovo pripravi zapisnik lokacijske obravnave in ga pošlje vsem nosilcem urejanja prostor in mnenjedajalcem. Ti v sedmih dneh potrdijo zapisnik lokacijske obravnave oziroma predložijo pripombe k zapisniku. Če v roku iz prejšnjega stavka pripombe niso predložene, se šteje, da se z zapisnikom strinjajo, razen v primeru pripomb, ki se nanašajo na varovanje območij Natura 2000.

(6) Usklajen zapisnik potrdijo občina, izdelovalec elaborata, vladna služba za obnovo in odgovorni projektant dokumentacije. Usklajen in potrjen zapisnik lokacijske obravnave šteje kot pridobljena mnenja vseh nosilcev urejanja prostora k elaboratu. Usklajen in potrjen zapisnik lokacijske obravnave

nadomešča mnenja iz 2. točke prvega odstavka 46. člena GZ-1 in se ne glede na 2. točko prvega odstavka 54. člena GZ-1 šteje, da so k nameravani gradnji pridobljena ustrezna mnenja in je nameravana gradnja skladna s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj, v skladu s četrnim odstavkom 43. člena GZ-1.

(7) Pred obravnavo na občinskem svetu se elaborat in dokumentacija javno razgrneta za 15 dni na spletni strani občine, javnost pa ima v tem času možnost predložitve predlogov in pripomb. O javni objavi se pisno obvestijo lastniki zadevnih zemljišč in lastniki sosednjih zemljišč.

(8) Občinski urbanist pripravi gradivo za obravnavo na občinskem svetu, ki vključuje tudi stališče do pripomb in predlogov javnosti ter usklajen in potrjen zapisnik lokacijske obravnave.

(9) Sklep o lokacijski preveritvi vsebuje navedbo zemljišča, na katero se nanaša lokacijska preveritev, in grafični prikaz območja širitve stavbnih zemljišč ali prikaz območja spremembe podrobnejše namenske rabe prostora z določitvijo nove podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev vključno z izvedbeno regulacijo prostora na območju objektov za odstranitev za tiste objekte, za katere se določa nadomestitev s to lokacijsko preveritvijo.

(10) Občina sprejme sklep o lokacijski preveritvi in ga objavi v uradnem glasilu. Elaborat se objavi na spletni strani občine in v prostorskem informacijskem sistemu.

14. člen **(postopek lokacijske preveritve za načrtovanje vodne infrastrukture)**

(1) Ne glede na 138. člen ZUreP-3 se na prizadetem območju postopek lokacijske preveritve iz druge alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona vodi v skladu s tem členom.

(2) Postopek lokacijske preveritve se začne na pobudo Direkcije Republike Slovenije za vode, ki zagotovi tudi dokumentacijo in elaborat, ki ga izdelata oseba, ki izpolnjuje pogoje za pooblaščenega prostorskega načrtovalca v skladu s predpisi, ki urejajo arhitekturno in inženirsko dejavnost.

(3) V elaboratu se utemelji izpolnjevanje pogojev iz druge alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona, načrtujejo prostorske ureditve, namenska raba prostora in prostorski izvedbeni pogoji. Občinski urbanist preveri skladnost elaborata s tem zakonom v 15 dneh od prejema elaborata.

(4) Občina v sodelovanju z vladno službo za obnovo in Direkcijo Republike Slovenije za vode skliče lokacijsko obravnavo z nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci praviloma na mestu vodne infrastrukture ter jim pošlje elaborat in dokumentacijo najmanj 15 dni pred datumom lokacijske obravnave. Nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci v roku iz prejšnjega stavka predložijo zahtevo za dopolnitev elaborata ali dokumentacije, spremembo ali dopolnitev načrtovanih rešitev ali predložijo mnenje, da k načrtovanim rešitvam nimajo pripomb. Nosilcu urejanja prostora ali mnenjedajalcu, ki je predložil mnenje brez pripomb, se ni treba udeležiti lokacijske obravnave.

(5) Vladna služba za obnovo pripravi zapisnik lokacijske obravnave in ga pošlje vsem nosilcem urejanja prostora in mnenjedajalcem. Ti v sedmih dneh potrdijo zapisnik lokacijske obravnave oziroma predložijo pripombe k zapisniku. Če v roku iz prejšnjega stavka pripombe niso predložene, se šteje, da se z zapisnikom strinjajo, razen v primeru pripomb, ki se nanašajo na varovanje območij Natura 2000.

(6) Usklajen zapisnik potrdijo občina, izdelovalec elaborata, Direkcija Republike Slovenije za vode, vladna služba za obnovo in odgovorni projektant dokumentacije. Usklajen in potrjen zapisnik lokacijske obravnave šteje kot pridobljena mnenja vseh nosilcev urejanja prostora k elaboratu. Usklajen in potrjen zapisnik lokacijske obravnave nadomešča mnenja iz 2. točke prve alineje 46. člena GZ-1 in se ne glede na 2. točko prvega odstavka 54. člena GZ-1 šteje, da so k nameravani gradnji pridobljena ustrezna mnenja in je nameravana gradnja skladna s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj, v skladu s četrnim odstavkom 43. člena GZ-1.

(7) Pred obravnavo na občinskem svetu se elaborat in dokumentacija javno razgrneta za 15 dni na spletni strani občine, javnost pa ima v tem času možnost predložitve predlogov in pripomb. O javni objavi se pisno obvestijo lastniki zadevnih zemljišč in lastniki sosednjih zemljišč.

(8) Občinski urbanist pripravi gradivo za obravnavo na občinskem svetu, ki vključuje tudi stališče do pripomb in predlogov javnosti in usklajen in potrjen zapisnik lokacijske obravnave.

(9) Sklep o lokacijski preveritvi vsebuje navedbo zemljišča, na katero se nanaša lokacijska preveritev, grafični prikaz območja vodne infrastrukture z določitvijo namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev.

(10) Občina sprejme sklep o lokacijski preveritvi in ga objavi v uradnem glasilu. Elaborat se objavi na spletni strani občine in v prostorskem informacijskem sistemu.

17. člen

(priprava OPPN za odpravo posledic poplav in plazov)

(1) Ne glede na osmi odstavek 131.a člena ZUreP-3 se lahko sklep o pripravi OPPN za obnovo, ki je potreben zaradi načrtovanja prostorskih ureditev na prizadetem območju, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije tudi po izteku šestmesečnega roka od te nesreče, če se pri nadaljnjem razvoju območja zaradi geoloških, hidroloških, geomehanskih, infrastrukturnih, gospodarskih, urbanističnih, funkcionalnih, prostorskih ali okoljskih razmer to izkaže kot potrebno, vendar najpozneje do 4. avgusta 2026.

(2) Če se z OPPN za obnovo načrtujejo območja iz tretjega odstavka 64. člena ZUreP-3, se lahko ne glede na tretji odstavek 64. člena ZUreP-3 urbanistične, arhitekturne in krajinske rešitve pridobijo tudi z alternativnimi oblikami natečaja.

(3) Ne glede na drugi stavek drugega odstavka 131.a člena ZUreP-3 se za območje, za katerega se sprejme OPPN za obnovo, šteje območje, na katerem se načrtujejo prostorske ureditve, potrebne zaradi obnove na območjih poplav in plazov.

(4) Nosilci urejanja prostora podajo mnenja k OPPN za obnovo v 30 dneh od prejema vloge. Če mnenja v tem času ne izdajo, se šteje, da nimajo pripomb k prostorskemu aktu, razen mnenj, ki se nanašajo na presojo sprejemljivosti vplivov na območju Natura 2000.

(5) Sočasno s pripravo in sprejetjem OPPN za obnovo občina pripravi spremembe in dopolnitve OPN in jih sprejme v skladu s tretjim odstavkom 125. člena ZUreP-3.

18. člen

(program opremljanja na zemljiščih za nadomestitvene objekte)

(1) Ne glede na 163. člen ZUreP-3 se zaradi poplav in plazov program opremljanja ne izdelava, če se gradnja komunalne opreme za opremljanje zemljišč za nadomestitvene objekte v celoti financira iz drugih virov v skladu z drugim odstavkom 166. člena ZUreP-3.

(2) Program opremljanja se ne izdelava, če se iz drugih virov v skladu z drugim odstavkom 166. člena ZUreP-3 financira samo del sredstev, potrebnih za opremljanje, če nova komunalna oprema služi samo za opremljanje zemljišč za nadomestitvene objekte.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka se del sredstev, ki jih občina nameni za opremljanje zemljišč, namenjenih nadomestitvenim objektom, šteje za namensko plačilo lastnih sredstev občine za izvajanje ukrepov odprave posledic nesreč iz četrtega odstavka 17. člena Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo, 90/07, 102/07, 40/12 – ZUJF, 17/14, 163/22, 18/23 – ZDU-10, 88/23 in 95/23 – ZIUOPZP; v nadaljnjem besedilu: ZOPNN).

20. člen

(oprostitev plačila komunalnega prispevka za nadomestno gradnjo in nadomestitvene objekte)

Ne glede na prvi odstavek 240. člena ZUreP-3 se v primeru nadomestne gradnje in gradnje nadomestitvenega objekta komunalni prispevek v obsegu nadomeščene objekta za novo in obstoječo komunalno opremo ne plača.

58. člen
(predkupna pravica)

(1) Ne glede na prvi odstavek 23. člena ZKZ ima prednost pri nakupu kmetijskega zemljišča za namen nadomestne gradnje oziroma nadomestitvenih objektov iz tega zakona Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za Republiko Slovenijo.

(2) Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije nakup kmetijskih zemljišč po tem členu izvede v imenu in za račun Republike Slovenije.

(3) Sredstva za nakup kmetijskih zemljišč po tem členu se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

88. člen
(načrtovanje območij nadomestitvenih objektov in območij odstranjenih objektov)

(1) Gradnja nadomestitvenih objektov se praviloma usmerja na obstoječa stavbna zemljišča v poselitvenih območjih, ki niso poplavno ogrožena.

(2) Lokacije nadomestitvenih stavb se ne načrtujejo na območjih, ogroženih zaradi zemeljskih ali hribinskih plazov, erozije ali zaradi poplav, ne glede na stopnjo njihove poplavne ogroženosti.

(3) Če je zaradi gradnje nadomestitvenih objektov treba sprejeti nov občinski prostorski izvedbeni akt ali spremembe in dopolnitve veljavnega prostorskega akta, se v tem prostorskem aktu na območjih, določenih v sklepu vlade iz 151.c člena ZIUOPZP ali 87. člena tega zakona, določi izvedbena regulacija prostora, ki je sprejemljiva glede na ogroženost zaradi poplav, erozije ter zemeljskih ali hribinskih plazov.

(4) Za pripravo prostorskih aktov iz prejšnjega odstavka se uporabijo vsi razpoložljivi podatki in že izdelane strokovne podlage.

(5) Nosilci urejanja prostora predložijo mnenje k prostorskemu aktu iz tretjega odstavka tega člena v 30 dneh od prejema vloge. Če mnenja v tem času ne izdajo, se šteje, da nimajo pripomb k prostorskemu aktu, razen mnenj, ki se nanašajo na presojo sprejemljivosti vplivov na območje Natura 2000.

93. člen
(odstranjevanje plavja in odvzem naplavin)

Ne glede na 3. točko tretjega odstavka 22. člena ZVO-2 se odstranijo plavje in odvzete naplavine, ki so odvzete v okviru izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda in niso onesnažene z nevarnimi snovmi, lahko uporabijo v svojem prvotnem stanju za gradnjo na drugem kraju, kot so bile odvzete, če gre za sanacijo iz 91. člena tega zakona ali za vzdrževanje gospodarske javne infrastrukture na prizadetih območjih.

103. člen
(namen in upravičenci)

(1) Poroštva po tem zakonu se lahko izdajo bankam za zavarovanje obveznosti glavnice iz na novo najetih kreditov polnoletnih fizičnih oseb s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, najetih pri bankah za obnovo ali nadomestitev doma zaradi poplav in plazov (v nadaljnjem besedilu: kreditojemalec).

(2) Za obnovo oziroma nadomestitev doma se za namene tega zakona šteje odprava neposredne škode na nepremičnini, ki je v lasti kreditojemalca, in na kateri ima prijavljeno stalno prebivališče ter je neposredno pred poplavami in plazovi v njej prebival. Odprava škode se izvaja z rekonstrukcijo, manjšo rekonstrukcijo ali vzdrževanjem objekta, kot to opredeljuje zakon, ki ureja graditev objektov. Za nadomestitev doma se šteje lastna gradnja nadomestitvenega objekta na drugi lokaciji oziroma nadomestnega objekta.

(3) Posamezni kreditojemalec sme za financiranje obnove ali nadomestitve doma najeti le en kredit s poroštvom po tem zakonu.

(4) Opredelitev namena kredita in izjava pogodbenih strank glede izpolnjevanja pogojev iz tega zakona sta del kreditne pogodbe.

(5) Črpanje sredstev kredita je namensko in kreditojemalec porabo sredstev dokazuje s pisnimi dokazili. S sredstvi kredita je mogoča tudi refundacija že plačanih računov, iz katerih izhaja, da sta bila blago ali storitev uporabljena za obnovo v poplavah in plazovih prizadete nepremičnine, ki je predmet financiranja s kreditom po tem zakonu. V primeru nadomestitve mora iz kreditne pogodbe izhajati, da se sredstva kredita nakazujejo namensko, na podlagi izdanih računov, izrecno na transakcijske račune prodajalcev, izvajalcev, podizvajalcev oziroma dobaviteljev.

(6) Vsota zneska kredita za obnovo doma po tem zakonu in sredstev, dodeljenih kot izplačilo zavarovalnega zneska, prejetih donacij ter prejetih javnih sredstev za odpravo posledic poplav in plazov za isto škodo ne sme biti večja od dejanske škode, ki so jo v skladu z veljavno metodologijo ugotovile in opisale občinske komisije ter jo je potrdila Državna komisija za oceno škode. Kreditojemalec mora vlogi za kredit priložiti dokazilo o višini dejanske škode, izjavo glede višine prejetih donacij in nepovratnih javnih sredstev ter glede višine prejetih sredstev izplačil zavarovalnih zneskov za isto škodo, ob črpanju kredita pa mora banki predložiti še dokumentacijo, iz katere so razvidni stroški, ki so financirani s kreditom po tem zakonu.

(7) Vsota zneska kredita za nadomestitev doma po tem zakonu in sredstev, dodeljenih kot izplačilo zavarovalnega zneska, prejetih donacij ter prejetih javnih sredstev za odpravo posledic poplav in plazov za isto škodo, ne sme biti večja od predračunske vrednosti gradbenih del nadomestitvenega objekta. Kreditojemalec mora vlogi za kredit priložiti dokumentacijo, iz katere je razvidna vrednost nadomestitvenega objekta, ki bo financiran s kreditom po tem zakonu, izjavo glede višine prejetih donacij in nepovratnih javnih sredstev ter glede višine prejetih sredstev izplačil zavarovalnih zneskov za isto škodo.

104. člen **(kreditni, za katere se izdajajo poroštva)**

(1) Poroštva po tem zakonu se lahko izdajajo za obveznosti iz naslova glavnice kredita kreditojemalcev iz na novo sklenjenega namenskega kredita s fiksno pogodbeno obrestno mero za obnovo ali nadomestitev doma z naslednjimi osnovnimi značilnostmi:

1. glavnica kredita sme znašati največ 100.000 eurov;
2. ročnost posameznega kredita pomeni dobo odplačevanja kredita od zapadlosti prvega obroka do zapadlosti zadnjega obroka kredita, ki ne sme biti daljša od deset let oziroma skupaj z morebitnimi reprogrami ne daljša od 15 let;
3. fiksna obrestna mera, ki mora biti nižja od trimesečnega EURIBOR na dan vloge za kredit ali ugodnejša od redne ponudbe banke, kar vse banka objavi na svojih spletnih straneh;
4. omejitve glede fiksne obrestne mere se izpolnijo pred subvencijo obrestne mere;
5. kreditojemalec ne plača nobenih stroškov odobritve kredita, spremljave ali drugih stroškov, razen stroškov zavarovanja in izterjave;
6. valuta kredita je euro;
7. terjatev banke iz kreditne pogodbe, zavarovana s poroštvom po tem zakonu, mora biti najmanj v enakem položaju kot terjatve banke iz morebitnih drugih pogodb do istega kreditojemalca;
8. iz kreditne pogodbe, ki jo skleneta banka in kreditojemalec, mora biti jasno in natančno razvidno, za katere namene je bil dan kredit, za katerega je izdano poroštvo;
9. banka prednosti in koristi, ki jih pridobi s poroštvom po tem zakonu, v celoti prenese na kreditojemalce.

(2) Terjatev po kreditni pogodbi, zavarovani s poroštvom države po tem zakonu, mora biti zavarovana z zastavno pravico na nepremičnini, ki se financira s kreditom, na način, ki zagotavlja poplačilo terjatve, ali z zavarovalno polico.

(3) Kreditojemalci lahko nepremičnino, ki je predmet financiranja s kreditom po tem oddelku, odtujijo samo v primeru poplačila celotnega kredita. Prepoved se določi v kreditni pogodbi.

107. člen **(narava poroštev)**

(1) Republika Slovenija izdaja poroštva v višini 100 odstotkov glavnice, za kredite za obnovo doma po kreditnih pogodbah, sklenjenih v skladu s tem zakonom, najpozneje do vključno 30. junija 2024, in za kredite za nadomestitev doma po kreditnih pogodbah, sklenjenih v skladu s tem zakonom, najpozneje do vključno 31. decembra 2025. Poroštvo je izdano s sklenitvijo kreditne pogodbe, ki izpolnjuje pogoje po tem zakonu.

(2) Poroštvo po tem zakonu je nepreklicno, brezpogojno in se unovči na prvi pisni poziv banke.

(3) Za poroštva po tem zakonu se uporabljajo določbe o poroštvu iz zakona, ki ureja obligacijska razmerja, razen če ta zakon določa drugače.

(4) V primeru postopnega zmanjševanja obveznosti kreditojemalca, za izpolnitev katere odgovarja Republika Slovenija, se sorazmerno zmanjšuje tudi obveznost Republike Slovenije.

133. člen **(pogoji dodelitve pomoči de minimis v skladu z Uredbo 1407/2013/EU)**

(1) Ukrepi iz 42., 94., 118. in 119. člena tega zakona se izvajajo v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) št. 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči de minimis za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391, z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1407/2013/EU).

(2) Skupni znesek pomoči de minimis, dodeljen v skladu z Uredbo 1407/2013/EU, dodeljene enotnemu podjetju, ne sme presegati 200.000 eurov oziroma 100.000 eurov za enotno podjetje, ki opravlja komercialni cestni tovorni prevoz, v katerem koli obdobju treh poslovnih let.

(3) Enotno podjetje za namene teh pravil pomeni vsa podjetja, ki so med seboj najmanj v enem od naslednjih razmerij:

1. podjetje ima večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov drugega podjetja;
2. podjetje ima pravico imenovati ali odpoklicati večino članov upravnega, poslovnega ali nadzornega organa drugega podjetja;
3. podjetje ima pravico izvrševati prevladujoči vpliv na drugo podjetje na podlagi pogodbe, sklenjene z navedenim podjetjem, ali določbe v njegovi družbeni pogodbi ali statutu;
4. podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi dogovora z drugimi delničarji ali družbeniki navedenega podjetja sámo nadzoruje večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov navedenega podjetja.

(4) Podjetja, ki so v katerem koli razmerju iz točk prejšnjega odstavka po enem podjetju ali več drugih podjetij, prav tako veljajo za enotno podjetje.

(5) Pomoč de minimis, dodeljena v skladu z Uredbo 1407/2013/EU, se ne sme kumulirati z državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški, če bi bila s tako kumulacijo presežena največja dovoljena intenzivnost pomoči, določena v Uredbi 651/2014/EU. Pomoč de minimis dodeljena v skladu z Uredbo 1407/2013/EU se lahko kumulira s pomočjo de minimis dodeljeno v skladu z drugimi uredbami, ki urejajo pomoč de minimis do ustrezne zgornje meje.

(6) Do pomoči de minimis, dodeljenih na podlagi Uredbe 1407/2013/EU, niso upravičena podjetja, ki so dejavna na področju:

1. primarne proizvodnje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture;
2. predelave in trženja ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine proizvodov, kupljenih ali danih na trg;
3. primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov s seznama v prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47), zadnjič spremenjene s Sklepom Sveta (EU) 2019/1255 z dne 18. julija 2019 o spremembi Protokola št. 5 o Statutu Evropske investicijske banke (UL L št. 196 z dne 24. 7. 2019, str. 1); (v nadaljnjem besedilu: Pogodba);

4. predelave in trženja kmetijskih proizvodov s seznama v prilogi I k Pogodbi v naslednjih primerih:
- če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg; ali
 - če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce.

(7) Dajalec pomoči mora od prejemnika pomoči pred dodelitvijo sredstev pridobiti pisno izjavo o:

- vseh drugih pomočeh de minimis, ki jih je podjetje prejelo na podlagi te uredbe ali drugih uredb, ki urejajo pomoč de minimis, v predhodnih dveh letih in v tekočem proračunskem letu,
- drugih že prejetih (ali zaprosenih) pomočeh za iste upravičene stroške in
- zagotovilo, da z dodeljenim zneskom pomoči de minimis, ne bo presežena zgornja meja pomoči de minimis ter intenzivnosti pomoči po drugih predpisih.

(8) Dajalec pomoči mora vsako leto v skladu z zakonom, ki ureja spremljanje državnih pomoči, in uredbo, ki ureja posredovanje podatkov in poročanje o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu de minimis, pristojnemu ministrstvu poročati o prejemnikih teh pomoči.

(9) Dajalec pomoči sporoča ministrstvu, pristojnemu za finance, podatke za evidenco o pomoči de minimis v 15 dneh od dodelitve pravice do te pomoči.

(10) Dajalec pomoči vzpostavi evidenco o dodeljenih pomočeh de minimis po prejemnikih in hrani evidenco o posamezni pomoči de minimis deset let od datuma dodelitve.

(11) Subjekt, ki je uveljavil pomoč de minimis v skladu z Uredbo 1407/2013/EU, in za katerega se naknadno ugotovi, da ni izpolnjeval pogojev za njeno pridobitev, ali je navajal lažne, neresnične ali zavajajoče podatke, mora vrniti znesek prejete pomoči v 30 dneh od prejema poziva za plačilo. Po poteku roka za plačilo, se mu obračunavajo zakonske zamudne obresti v skladu z zakonom, ki določa predpisano obrestno mero zamudnih obresti.

134. člen

(pogoji dodelitve pomoči de minimis v skladu z Uredbo 1408/2013/EU)

(1) Ukrepi iz 118. in 119. člena tega zakona se v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov izvajajo v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči de minimis za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1408/2013/EU).

(2) Skupni znesek pomoči de minimis, ki se dodeli upravičencu in z njim povezanim subjektom, ki sestavljajo enotno podjetje v skladu z drugim odstavkom 2. člena Uredbe 1408/2013/EU, ne sme presegati zgornjih mej iz 3. člena Uredbe 1408/2013/EU v katerem koli obdobju treh poslovnih let.

(3) Če je upravičenec dejaven v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov in je poleg tega dejaven v enem sektorju ali več sektorjih oziroma opravlja dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 1407/2013/EU, se pomoč de minimis, dodeljena v skladu z Uredbo 1408/2013/EU, lahko združuje s pomočjo de minimis, dodeljeno sektorjem ali dejavnostim, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 1407/2013/EU, do zgornje meje, določene v Uredbi 1407/2013/EU, če upravičenec z ločitvijo dejavnosti ali stroškov zagotovi, da primarna proizvodnja kmetijskih proizvodov ne prejema pomoči de minimis, dodeljene v skladu z Uredbo 1407/2013/EU.

(4) Če je upravičenec dejaven v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov in je poleg tega dejaven tudi v primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, se pomoč de minimis, dodeljena v skladu z Uredbo 1408/2013/EU, lahko združuje s pomočjo de minimis v primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v sektorju ribištva in akvakulture (UL L št. 190 z dne 28. 6. 2014, str. 45), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391, z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU)

št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči de minimis za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči de minimis, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 717/2014/EU) do zgornje meje iz Uredbe 717/2014/EU, če upravičenec z ločitvijo dejavnosti ali stroškov zagotovi, da primarna proizvodnja kmetijskih proizvodov ne prejema pomoči de minimis, dodeljene v skladu z Uredbo 717/2014/EU.

(5) Pomoč se lahko združuje z drugo državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški pod pogoji iz Uredbe 1408/2013/EU.

(6) Dajalec pomoči mora od upravičenca pomoči pred dodelitvijo pomoči pridobiti izjavo v pisni ali elektronski obliki o:

- vseh drugih pomočeh de minimis, ki jih je upravičenec prejel na podlagi uredb Evropske unije o pomoči de minimis v predhodnih dveh in v tekočem proračunskem letu;
- drugih že prejetih (ali zaprošenih) pomočeh za iste upravičene stroške in
- zagotoviti, da z dodeljenim zneskom pomoči de minimis, ne bo presežena zgornja meja de minimis pomoči ter intenzivnosti pomoči po drugih predpisih.

(7) Dajalec pomoči mora še pred dodelitvijo sredstev preveriti višino že dodeljene pomoči de minimis za posameznega upravičenca v evidencah pomoči de minimis, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in ribištvo, ter ministrstvo, pristojno za finance, da se zagotovi spoštovanje zgornjih mej iz 3. člena Uredbe 1408/2013/EU. Za upravičence, ki so enotno podjetje, dajalec pomoči pred dodelitvijo pomoči preveri višino že dodeljene pomoči de minimis za vse subjekte v okviru enotnega podjetja.

(8) Dajalec pomoči poroča ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, podatke za evidenco o dodeljenih pomočeh de minimis v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov v 15 dneh po izplačilu pomoči de minimis posameznemu upravičencu, na način kot to ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(9) Dajalec pomoči vzpostavi evidenco o dodeljeni pomoči de minimis po upravičencih ter hrani evidenco z informacijami in dokazili deset let od datuma dodelitve posamezne pomoči de minimis po tem zakonu.

(10) Subjekt, ki je uveljavil pomoč de minimis skladno z Uredbo 1408/2013/EU in za katerega se naknadno ugotovi, da ni izpolnjeval pogojev za njeno pridobitev ali je navajal lažne, neresnične ali zavajajoče podatke, mora vrniti znesek prejete pomoči v 30 dneh od prejema poziva za plačilo. Po poteku roka za plačilo se mu obračunavajo zakonske zamudne obresti v skladu z zakonom, ki določa predpisano obrestno mero zamudnih obresti.

IV. BESEDILO DOLOČB ZAKONOV, OD KATERIH SE ODSTOPA

- 1. Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22; ZDLov-1)**

33. člen (regulacije vodotokov in osuševanja)

(1) Pri urejanju vodotokov je treba ohranjati posamezne odseke stare struge ter rastoče drevje in grmovje na njihovih bregovih oziroma s saditvijo drevesnih in grmovnih vrst zagotoviti nepretrgano zarast vsaj enega od obeh bregov struge.

(2) Z regulacijo vodotokov ali osuševanjem zemljišč ni dovoljeno uničevati močvirij oziroma vlažnih biotopov.

(3) Pri osuševanju zemljišč je treba najmanj petino površine ohraniti v prvotnem stanju.

(4) V času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, je prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.

(5) Vodna korita oziroma odprta vodna zajetja, razen vodnih zajetij pitne vode za oskrbo prebivalstva, ki so obdana s strmimi stenami, morajo imeti na primernih mestih urejene izhode za divjad.

V. BESEDILO DOLOČB ZAKONOV, KI PRENEHAJO VELJATI

/